

# TURAI HÍRLAP

XX. évfolyam 6. szám



2011. JÚNIUS

**A** katolikus egyházban vannak ún. beavató szentségek: keresztség, bérmálás, oltárszentség. A sorrend ősi. Kezdetben ugyanis csak felnőtteket kereszteltek, és ebben a sorrendben részesültek a három szentségben. A későbbi korokban a bérmálás a felnőtté válás, a keresztyén nagykorúság szentsége lett, ezért azt csak elsődözás után szolgáltatták ki.

Püspök atyánk úgy rendelkezett, hogy 16 év az a korhatár, amikor ezt a szentséget fel lehet venni. Abban a reményben tette ezt, hogy a megbérmáltak – mint nagykorú keresztyének – megmaradnak az Egyház közösségében, és tudatosan szolgálják azt.

A szorosan vett felkészülés két év. A második év vége felé a leendő bérmálkozókat ünnepélyesen bemutatjuk a templomban, hogy a hívek közössége is megismerhesse őket, tudják, hogy kikért kell még intenzívebben imádkozniuk. A leendő bérmálközők pedig megfogalmazzák, hogy mit jelent számukra a bérmálás, miért kéri ezt a szentséget. Ez történt a mi templomunkban is. Április 27-én, vasárnap a szentmise keretében kiállt a hívő nép elé 15 bátor fiatal, és elmondta az elképzelését a bérmálás utáni keresztyén életéről és arról, hogy melyik szentet választották védőszentjüknek, és miben lehet a példaképük. Miután vizsgát tettek tudásukról, május 22-én, vasárnap a 16 órakor kezdődő szentmise keretében Dr. Beer Miklós váci püspök atya kiszolgáltatta nekik ezt a szentséget: krizmával

## BÉRMÁLÁS



(balzsammal kevert faolaj) megkenete a homlokukat, és mondta: „vedd a Szentlélek ajándékának jelét!”. Ezzel immár hivatalosan is az Egyház nagykorú tagjai lettek. Most már még inkább rajtuk múlik, hogy megvalósítsák mindazt, amit megfogalmaztak önmaguknak a hívek előtt a bemutatkozáskor, bebizonyíthatják, hogy mennyire gondolták komolyan.

Számítunk a szülők, nagyszülők támogatására és leginkább a bérmaszülőkére, akik azt vállalták, hogy mellettük állnak. Legyenek hát példaképeik ők is, mutassanak nekik jó példát, hogy ha védenek az életben válaszut elé kerülnek, mindig a jót, a helyeset tudják választani, azt, amelyik a krisztusi életnek megfelel. Az egyházi közösség is számít rájuk, és ebben a közösségben nem szűnünk meg értük imádkozni. A keresztyénség ugyanis nem egy-egy szentség felvétele, nem ceremónia, hanem életforma. Ahhoz pedig, hogy egy életen keresztül keresztyén módon, vagyis krisztusi módon tudjunk élni, szükség van az imádságra és azokra a szentségekre, amelyek által Isten segít bennünket megtenni a jót, és állhatatosnak is maradni benne, nemcsak fellángolni, mint a szalmaszál. A Szentlélek segítse

a most megbérmáltakat és mindannyiunkat, hogy halálunkig állhatatosak tudjunk maradni hitünkben, és szeretettel tudjuk szolgálni az Egyházat ott, ahol vagyunk, úgy, ahogy tőlünk telik.

*Palya János plébános*

Fotó: Csilla Fotó

4 Alakul a főtér – már a városháza előtt is

12 Újra nyílt a sóbarlang a Kastélykerti Óvodában

18 Rock körkép: KontrolAltR

5 Interjú Tóth Gábor országgyűlési képviselővel

13 Elhunyt Lőrincz Kálmánné

20 Sikeres sportbál a turai gyerekfociért

10 Óratorony felújítás a turai kastélyban

14 Keresztállítók és gondozók Turán

21 A cukorbetegségről



# Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

**2011. március 30-án 16 órakor a képviselő-testület munkaterv szerinti ülést tartott; a képviselők teljes létszámmal jelen voltak.**

Dolányi Róbertné jegyző és Szendrei Ferenc polgármester javaslatára a testület döntött arról, hogy a XV. (088/30 hrsz. alatti önkormányzati ingatlan bérbeadása) és XVI. (Tervezési szerződés megkötése) napirendi pontokat zárt ülés keretében tárgyalják. Napirend előtt a polgármester kérte a jegyzőt, hogy tájékoztassa a testületet a PH SZMSZ-módosítása kapcsán bekövetkezett változásokról. Ennek folytán 2011. március 1-től az Igazgatási és Okmányiroda vezetésére megbízást kapott Belovai Tiborné, irodavezetői helyettesi megbízást kapott dr. Tóth Gabriella okmányirodai csoportvezető. Az SZMSZ kötelező jelleggel határozza meg a magasabb vezetők részvételét a testület ülésein. Ez a hatékonyságot is szolgálja, hiszen így első kézből értesülnek az előterjesztések nyomán hozott döntésekről, ill. a testület munkáját kívánják a legjobb tudásuk szerint elősegíteni. Ezt követően minden alkalommal jelen lesznek az üléseken.

**I. A Gödöllői Rendőrkapitányság 2010. évben végzett munkájáról készült beszámolót** hallgatta meg a testület, melynek előadója Gódor Ferenc, az Aszódi Rendőrség parancsnoka volt. A polgármester az írásos anyaghoz kiegészítést tett, ismertetve, hogy (ellentétben több olyan kisebb településsel, mely sokkal kevesebbet ad) Tura nincs benne a rendőrségnek nyújtott támogatások sorában, pedig 1,9 mFt-tal támogatták azt 2010. évben. Sára Tamás, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Biz. elnöke hozzátette, hogy Tura a rendőröknek autót, üzemanyagot és helyiséget biztosított, ebben az évben pedig a polgárőrség autóját is a rendőri állomány használja. Korsós Attila tanácsnok elmondta, hogy ezeket a hiányosságokat majd pótolni kell, de nap mint nap találkozik a rendőrség munkájával a mentőállomáson, s csak köszönni tudja tevékenységüket. Pálkás Ildikó, a Szociális és Egészségügyi Biz. elnöke pedig bizakodását fejezte ki, hogy hamarosan egy erősebb létszámmal tudnak majd Turán jelen lenni. A polgármester erre reagálva jelezte, hogy folyamatosan lobbiznak érte. Tény, hogy mióta Gödöllőn van az EU soros elnökségéhez kapcsolódó értekezlet jó része, plusz rendőri erők vannak, melyből Kapitány Úr szinte minden nap egy busznyai rendőrt ide vezényel.

Gódor Ferenc őrsparancsnok a beszámoló kapcsán kiemelte, hogy ő nem a feljelentések és bírságolások mutatóit nézi, hanem az elfogások, előállítások, tettenért és körözött bűnözők számát. Lehet látni, hogy Aszód kiemelkedik a többi őrs közül, duplát kell dolgozniuk, annak ellenére, hogy a bűncselekmények száma a tavalyi és korábbi évekhez képest jelentősen nem változott: kb. 100-120-at regisztráltak. A balesetek száma: 10-20, halálos baleset nem történt sem tavaly, sem tavalyelőtt. 2010-ben az őrsön létszáම්hiányuk volt, mert 5 kolléga bement Gödöllőre, de idén 7 fős fejlesztésük lesz júniusban, az őrs teljes létszáma fel lesz töltve. A készenlétből egyik autó biztos, hogy Turán van min. 5 napot. Elmondta, hogy kutyás rendőrökkel volt néhány keményebb intézkedésük Turán. Kérte, hogy hívják fel a lakosság figyelmét a nagyon elterjedt zártkerti mászkálásokra, lopásokra. Kapitány Úr heti 4 akcióit rendelt el, amiből 3 éjszakai. Gyanús mozgás esetén a lakosok nyugodtan hívják a rendőrséget, mert rögtön jönnek. Köszönettel szölt a két számítógéppel is jól felszerelt kmb-irodáról.

Baranyi Miklós képviselő hozzászólásában arról beszélt, hogy a bűncselekmények háttérében sok esetben a „csicskák” állnak, akiket felhergelnek tartóik, hisz velük úgysem tud mit csinálni a rendőrség, mert hivatalosan hajléktalanok, nincstelenek. Így bevétel esetén, néhány órán belül már ki is engedik őket. Gódor őrsparancsnok erre reagálva elmondta, hogy a kisebb büntetések halmozódnak, ha években mérhető lesz, elérí őket a valódi büntetés. Horák Mária képviselő megemlítette a kábítószer problémáját, mely különösen a fiatalok körében elterjedt. Gódor őrsparancsnok nem is annyira a használók rajtaütését, hanem sokkal inkább a kábítószer-terjesztők elfogását gondolja igazi feladatuknak. Turán is folyamatosan fogják el kisebb szállományokat. A polgármester kérése volt, hogy tolmácsolja Kapitány Úr felé is Tura Város köszönetét, majd egyhangúlag elfogadta a testület a beszámolót.

**II. A testület elfogadta a polgármester jelentését a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról.**

**III. A Bartók Béla Műv.Ház 2010. évi tevékenységéről szóló beszámolóját** fogadta el a egyhangúlag a testület. Kálna Tibor, a KOS-Biz. elnöke ismertette, hogy a bizottsági ülésen építő jellegű vita alakult ki az

intézményhez tartozó Falumúzeum és a létesítendő játszótér egyes kérdéseivel kapcsolatban. Egységes volt a képviselők álláspontja, hogy ebben az időszakban is színvonalas és tartalmas programok voltak a műv.házban, annak ellenére, hogy nehéz körülmények között működnek. A polgármester megköszönte Katona Hargita megbízott vezető munkáját és helytállását, valamint felhívta a testület figyelmét arra, hogy a közeljövőben át kell gondolni a műv.ház karbantartását, ami elsősorban nem is annyira pénzigényes, mint inkább ötlet- és szervezésigényes feladat lesz.

**IV. A Városi Könyvtár 2010. évi tevékenységéről szóló beszámolóját** fogadta el a egyhangúlag a testület. Kálna Tibor KOS-elnök elmondta, hogy a tárgyi körülmények itt sem kedvezőbbek, mint a műv.házban, s ebből próbálnak magas szinten a legtöbbet kihozni. A polgármester megköszönte Szilágyi Anita könyvtárvezető munkáját, elismeréssel szölt arról, hogy több mint 300 regisztrált olvasó van. Itt is felhívta a figyelmet az ötletelés szükségességére a belső környezet barátságosabbá tétele érdekében. Korsós Attila tanácsnok hozzászólásában méltatta, hogy a Könyvtár különböző kluboknak (pl. állásskereső) helyet ad.

**V. Tura Város Önkormányzatának 2011-2014. évre szóló Gazdasági Programját** fogadta el a egyhangúlag a testület a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Biz. által javasolt módosításokkal. (A 39/2011. (III.30.) sz. határozattal jóváhagyott Program teljes terjedelmében a vonatkozó határozaton belül olvasható a www.tura.hu honlapon.) A polgármester tájékoztatta a testületet, hogy ezt az anyagot kötelező jelleggel el kellett készíteni. Középpontban a főter felújítása, 5 km új aszfaltos út építése és a csapadékvíz elvezetése áll, de ezzel egyidejűleg folyik majd a melegvíz komplex hasznosítása, buszvárók, járdák építése is. A fejlesztési elképzelések között ipartelepítés, megújuló energiaforrások hasznosítása, infrastruktúra-fejlesztés szerepelt, de külön fejezetet szenteltek a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítésére. A négy éves vállalkások fontos célkitűzése még sportszarnok létesítése is. Marosvölgyi János, a Pénzügyi Ellenőrző Biz. elnöke további sikert kívánt a hivatali dolgozók munkájához, hiszen az anyagból is érezhető, hogy a kitűzött célok kapcsán nagy teher van rajtuk. Sára Tamás bizottsági elnök javaslatára került be a pályázatokkal kapcsolatos részbe, hogy az önkormányzat az óvodák, a műv.ház és a sportszarnok vonatkozásában is igyekszik megelőzni forráslehetőségeket. Ugyancsak Sára képviselő javasolta gyermekorvosi ügyelet és közterület felügyelő létrehozását. Ez utóbbi kapcsán a jegyző válaszként elmondta, hogy mivel a jelenleg hatályos jogszabályok szerint azt köztisztviselő láthatja el, javasolja, hogy várja meg a grémium az önkormányzati feladatellátással kapcsolatos országos szintű változásokat, mielőtt e kérdésben akár koncepcionálisan is döntene. Jelezte továbbá, hogy várják a képviselők e-mailes javaslatait, hogy az ülésekre már érdemi válasszal tudjanak érkezni.

**VI. Tura Város 2010. évi költségvetéséről és gazdálkodással összefüggő egyes feladatokról szóló 1/2010. (I.28.) sz. rendeletet módosította** a testület egyhangúlag. A technikai módosításra – mely 55 mFt-tal növelte a bevételi ill. a kiadási oldalt is – azért volt szükség, mert a tavalyi mérleggel kapcsolatban most van az az időszak, mikor az intézményi normatívva elszámolása megtörténik. Így a bevételi ill. a kiadási főösszeg is 1.679.324 eFt-ra módosult.

**VII. A 2011. évi közbeszerzési tervét fogadta el** egyhangúlag a testület, mely három építéssel, árubeszerzéssel és hitelfelvétellel járó fejlesztési beruházás megvalósítására terjed ki: „Városközpont rehabilitációja többfunkciós tér kialakításával”, „Új utakon Tura városában”, „Belterületi csapadékvíz-elvezetés Turán”.

**VIII. Az „Új utakon Tura városában” elnevezésű KMOP-2.1/B-09-2009-0007 sz. projekt műszaki ellenőri feladatainak** ellátásával a Console-Bau Kft.-t bízta meg a testület egyhangúlag bruttó 1.875.000 Ft vállalási díjért.

**IX. A 9/2011. (III.31.) sz., a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételeért fizetendő térítési díjakról szóló rendeletet fogadta el** a testület egyhangúlag 2011. január 1-től életbe lépve. Ennek értelmében az egyéb főzőhelyről nyújtott – az önkormányzat által vállalkozótól megvásárolt – étkeztetés intézményi térítési díja bruttó 486 Ft ebédadagként, melyből az igénybevevő családjának havi rendszeres jövedelme függvényében az önkormányzat bizonyos százalékból átvállal. Az ebéd kiszállításának költségét az önkormányzat a szolgáltatóval kötött szerződésben foglaltaknak megfelelően a szociális

előírnyizat terhére átvállalja. A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkeztetés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege, valamint az intézményi térítési díj óvodásoknál bruttó 328Ft/nap/fő, bölcsődéseknél 316Ft/nap/fő, iskolásoknál 491Ft/nap/fő.

**X. A 10/2011. (III.31.) sz., a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló rendeletet fogadta el** egyhangúlag a testület, melynek 1. sz. melléklete a kérelmet és a nyilatkozatot tartalmazó formanyomtatvány (www.tura.hu). Kiterjed veszélyeztettség esetén a Tura közigazgatási területén tartózkodó minden, akár nem magyar állampolgárságú gyermekre is. A rendelet pénzbeli és természetbeni ellátásokra egyaránt vonatkozik, a szabályozott támogatások megállapítása történhet hivatalból vagy kérelemre.

**XI. A belső ellenőrzésre vonatkozó határozatot módosította** a testület egyhangúlag, mely szerint A) pontban a rendelkezésre álló normatívából a „Városháza akadálymentesítése” c. pályázati projekt és a Hevesy Gy. Ált. Iskola 2010. évi pénzügyi beszámolójának ellenőrzéseit és a költségvetési koncepcióban megfogalmazott költségcsökkentésekre vonatkozó tanácsadási célokot kívánja megvalósítani. B) pontban pedig úgy határozott, hogy az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása keretében ellátott belső ellenőrzési feladatok Tura vonatkozásában a Társulásnál rendelkezésre álló 552.556,- Ft keretösszegeből kerüljenek ellátásra.

**XII. A Turai Takarékszövetkezet részére a telekalakítási eljárással érintett 28 m<sup>2</sup>-nyi földterületet 99.000,- Ft-ért értékesítette** a testület egyhangúlag. A vagyonrendelethez és a versenyzetési szabályzatban foglalt eljárások alkalmazásától a testület eltekintett, mivel a terület már régóta - a főépület egykori ráépítésével - a Turai Takarékszövetkezet birtokolja.

**XIII. A Tura, Arany J. u. 23. sz. alatti önkormányzati bérlakást 2011. június 1-től dr. Iván Csilla háziorvos részére** a turai IV. sz. háziorvosi körzetben a területi ellátási kötelezettség fennállásáig, a lakbérékről szóló önkormányzati rendelet szerinti lakbérfizetési kötelezettséggel biztosítja. A polgármester elmondta, hogy kérdés, kinek a terhe ill. kötelezettsége a felújítás az eléggé leromlott állagú épületben. Véleménye szerint az önkormányzat saját erőből csak egy tisztasági meszelést, festést vállalhat.

**XIV. Harmadik alkalommal tárgyalta a testület V.N. kártérítési igényét** szállítmánya sérülése miatt. A polgármester a 11.200,- Ft-os kártérítési igény 50%-ának megtérítését javasolta méltányossági alapon, szemben a korábbi teljes elutasítással. Volt alkalma személyesen is találkozni az érintettel és átvértékelnéi korábbi döntésüket. A képviselők közül többen felvetették, hogy a sértett a kátyús út rossz minőségét ugyan bizonyította, de az nem egyértelmű, hogy a káresemény valóban ott történt volna, s valóban elkövetett-e mindent, hogy szállítmánya (napkollektor) biztonságáról gondoskodjon. Korsós Attila és Baranyi Miklós képviselők annak veszélyére figyelmeztettek, hogy egy ilyen ügy hallatán elharapózhat a kárigény-bejelentők száma, s az önkormányzatra sem vet jó fényt, hogy harmadszori erősködésre beada a derekát. Pálincás Ildikó javasolta annak vizsgálatát, hogy milyen módon tudnának kihelyezni figyelmeztető táblákat azokra a rossz szakaszokra, ahol az önkormányzat az útkelző. A jegyző is jelezte, hogy a közút kezelőjének kötelessége a közút állapotát folyamatosan ellenőrizni. Megvizsgálják majd, hogy figyelemfelhívó táblák kihelyezése vagy az úttulajdonos részére kötött felelősségbiztosítás lenne-e az olcsóbb megoldás. Végül egyhangúlag a kárigény 50 %-ának megfizetéséről döntött a testület.

**XVII. A Pest Megyei Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Főosztálya 2010. október 14-i alakuló ülésére vonatkozó jelzését ismertette** a jegyző, mely arra hívja fel a figyelmet, hogy a jövőben a személyes érintettségű döntések esetén vagy a személyes kizárási kérelem bejelentésekor szavazzon a testület a kizárási tényről, vagy ha személyes érintettség folytán kéri a kizárást a tisztviselő polgármester ill. képviselő, akkor szavaztassa meg ezt a tényt a testülettel.

**XVIII. Az Aszódi Kistérség Szociális és Gyermekejéltési Intézményfenntartó Társulás Kistérségi Gondozási Központ 2010. évi szakmai és költségvetési beszámolóját fogadta el** a testület egyhangúlag. Pálincás Ildikó, az Eü. és Szoc. Biz. Elnöke megköszönte a szolgálattal munkatársainak fáradozását, hiszen elég sok a turai érintett. Ha a szülő sok esetben elmulasztja is a regisztrálást, az iskolában, nevelési intézményekben működik egy jelzőrendszer, s ezáltal nem igen lehet olyan gyermek, aki látókörön kívül maradna. A polgármester kérdésre reagálva a jegyző elmondta, hogy minden év május 31-ig készítik el a Gyámhivatal, Gyámhatóság munkájáról szóló anyagot, amelyben kiternek az ellátott korosztályra, a demográfiai adatokra, az intézkedésekre.

**XIX. A közétkeztetés, mint kötelező önkormányzati feladat kiszervezésének vizsgálatára vonatkozó polgármesteri javaslatot** tárgyalta a testület. Az eredetileg 2011. március 31-i kötelezettséget egyhangúlag meghosszabbították december 31-ig. A polgármester hangsúlyozta, a legjobb lenne, ha itt maradnának a nevelési intézmények és nem kerülneek állami kézbe. Ha lesz lehetősége, ezért fog harcolni. Bár van egy alapkoncepciója a kiszervezés pénzügyi részét illetően, de jelen változó helyzetben feleslegesnek érzi ezzel stresszelni az embereket, nyugtalanságot kelteni. Most minden önkormányzat várakozó állásponton van.

**XX. A Bartók Béla Műv.Ház és a Városi Könyvtár intézmény-összevonásának vizsgálatára vonatkozó polgármesteri javaslat** elkészítésének határidejét 2011. március 31-ről április 30-ra hosszabbította meg egyhangúlag a testület. A polgármester tájékoztatta a képviselőket, hogy tanácsadás szintjén külső szakértőt vontak be a témába.

**XXI. Tura, Park u. 36/b sz. alatti ingatlanrész (sportpálya büfé helyiség) bérbeadását** - 40 eFt + ÁFA bérleti díj megfizetése ellenében - egyhangúlag támogatja a testület a bérő írásos kérelmének beérkezését követően.

**XXII. A turai 2798 hrsz-ú ingatlanl kapcsolatos ügyben** tartott tájékoztatót a polgármester. A jegyző ismertette, miszerint személyesen tájékoztatták D.K. vállalkozót, hogy az érintett ingatlanon építhetőségi kötelezéssel a 10 évtől régebben épült építmény nem bontható le, így ő konstatálta és elfogadta. A polgármester elmondta, hogy az ügyet valamelyest vissza kell göngyölni, mert az is kérdés, hogy a D.K. által lebontatni kívánt építmény tulajdonosa, L.L., vajon mit vett meg az eredeti tulajdonostól, mert kb. az építmény 25%-a önkormányzati területen van. Javaslatára szerint az ügyet békés úton kell rendezni, lehetőleg per nélkül. Érdemes elgondolkodni azon, hogy L.L.-nek nem tudna-e az önkormányzat bérbeadni egy megfelelő területet, hogy ő is folytathassa vállalkozását, de D.K.-nak se legyen fent nevezett építmény vállalkozói terveinek útjában.

**XXIII. Tura Város Sportkoncepcióját fogadta el** egyhangúlag a testület. (A Horák Mária képviselő által készített anyagról lapunk következő számában részletesen beszámolunk.)

**XXIV. A központosított előírnyizatból származó támogatás igénybevételei lehetőségével élve a BM rendelet szerinti az önkormányzat pályázatot nyújt be a sportpálya és létesítményeinek felújítása, valamint eszközbeszerzés tárgyában 18.521.661,- Ft összegben.** Ennek 20 %-os önrészt, 3.704.333,- Ft-ot a 2011. évi költségvetés terhére biztosít. Az öltözők és a vízblokk rendbetételét, ill. a futballpálya gyeppelújítását tüzték ki célul. Mivel műemléki környezetben lévő épületről van szó, külső nyílászárók, homlokzat, héjazat felújításáról a KÖH engedélyezésével lehetne szó.

**XXV. A „Szociális alapszolgáltatások és gyermekejéltési alapellátások infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi intézmények, terkek fejlesztése” c. Tura, Puskin tér 26. sz. alatti fejlesztésre vonatkozó kistérségi pályázat kivitelezését érintő pótmunkáról** tárgyalta a testület. A napirend előterjesztője Juhász Sándor alpolgármester volt, aki elmondta, hogy súlyos problémaként jelentkezik, hogy nem vette észre az aszódi gesztor tervezője, hogy van pince, így nem kalkulált vele. Vizsont a falazat súlyosan vizesedik, ami nemcsak egészségtelen, hanem csúnya is, továbbá eredményezheti az épület megsüllyedését. Kb. 7,5 mFt-ba kerülne a pótmunka (pince kiváltása, tömőedekelés), talajnedvesség elleni szigetelés, kapcsolódó egyéb munkálatok), ami nélkül nincs értelme tovább folytatni a munkát. Jelenleg 20 cm-es víz áll benne. Bár a projektet nem Tura tartja kézben, de az épület tulajdonosa a turai önkormányzat, s ha most kihagyják ezt a lehetőséget, talán később önerőből kell elvégezni. A jegyző tájékoztatta a döntéshozókat, hogy Sztán aszódi gesztor polgármester, a projektmenedzser, Juhász Sándor alpolgármester és a PH érintett irodavezetői írásban jegyzőkönyvben megállapították a 7,5 mFt-os pótmunka szükségességét, de a gesztor csak akkor igényelhet többletforrást a megváltozott műszaki tartalom miatt, ha a kedvezményezett önkormányzat úgy dönt, hogy vállalja annak ráeső önjerejét. A testület egyhangúlag megszavazta a 10%-os önrészt a 2011. évi költségvetés terhére, azzal a kitételrel, hogy soron kívüli kimutatást kér a becsült pótköltség részleteiről.

**XXVI. A testület tudomásul vette Baranyi Miklós képviselő bejelentését, miszerint az „Új utakon Tura városában” és a „Belterületi csapadékvíz elvezetés” c. beruházások közbeszerzési eljárásaiban ajánlattevőként részt kíván venni.** Így a személyes érintettség miatt Baranyi képviselőt a testület valamennyi fenti eljárásokkal kapcsolatos döntéshozatalból kizárja.



# ÉPÜL AZ ÚJ FŐTÉR

Két évvel ezelőtt, 2009. június 29-én döntött a képviselő-testület, hogy részt vesz a településközpontok fejlesztésére kiírt pályázaton. A "Városközpont rehabilitációja többfunkciós tér kialakításával" című európai uniós pályázat elbírálását követő hosszadalmas közbeszerzési eljárás után, a kivitelezési szerződés megkötésének időpontja 2011. április 5-én volt. Ezután kezdődtek az I. ütem kivitelezési munkálatai, melyeket a közbeszerzési pályázat nyertese, az Everling Kft. végez Szücsi Tamás építésvezető irányításával. Tőle kaptunk tájékoztatást május 21-én, szombaton.



*Először egy rövid cégbemutató, pontosabban referencia. Milyen munkákat végzett korábban az Everling Kft.?*

A legnagyobb munkánk a Lágymányosi híd budai hídfőjénél volt. A Kopaszi gáton nagy területet kellett burkolni és parkot kiépíteni, vezérelt öntözéssel. Összetett munka volt. Csak a díszburkolatból több mint tízezer négyzetmétert raktunk le. Növényeket ültettünk, valamint parkot és öntözőrendszert kellett kiépíteni. A másik a Centenárium Lakótelep a XVI. kerületben, melyet két fázisban végeztünk. Sashalmon az önkormányzat előtti részt – parkot, burkolatot és játszótér –, Hatvanban játszótér csináltunk, Gödöllőn a Világbéke gongot és az Erzsébet parkot. Korábban dolgoztunk Turán is, a Swietelsky alvállalkozójaként a faültetést, parkosítást végeztük az új utak mentén.

*Az elmúlt egy hónap alatt feltörték és eltávolították a munkaterület szilárd burkolatát, elkezdték az új burkolat előkészítését, az alépitmény kiépítését. A kiásott árokba perforált dréncsőveket fektetnek. Mi a dréncső funkciója? Hogyan lehet elvezetni a talajvizet?*

A dréncsővön rések, lyukak találhatóak, ezek a víz bevezetésére szolgálnak. A víz egy része elvezetésre kerül, de a nagy része a dréncsőből kiszivárog és a kulékavicsból készülő sáv elszikkasztja. A lényeg nem az elvezetés, hanem a szikkasztás. Az összes vizet nem is lehetne elvezetni. A talajban most kiépítésre kerülő réteg nem lesz vízzáró. A kulékagyazat, mint víznyelő működik. Az elnyelni nem bírt többletet vezet el a dréncsőveket összekötő gerinc a (Galgagyöngye mögötti) árokba. Persze azt ki kell majd takarítani, hogy el tudjon folyni a víz.

*A tervezett színpad előtti terület is hasonlóan lesz előkészítve?*

Az egész terület be lesz biztosítva dréncsővezéssel. A szűrőzött dréncsőrendszer – a kiásott árokba történő fektetés után – megbízhatóan vezet el a nagy mennyiségű vizet. A lejtés úgy lesz kialakítva, hogy a víz az árok fele folyjon. A kulékagyazatba lefektetett dréncsővet vízáteresztő geotextiliával takarjuk be, erre jön a homokos kavics, utána egy CKT (cementkötésű teherhordóréteg). Összesen 40 cm anyag megy rá, majd a kockakő burkolat.



*A dréncsővek eldugulhatnak. Lesznek tisztító aknák?*

Víznyelők lesznek kialakítva a burkolatban, összesen kilenc. Minden víznyelőhöz tartozik egy tisztító akna. Így nem kell bontani az esetleges elduguláskor, a dréncsővet az aknákon keresztül lehet majd tisztítani.

*A tér burkolata kockakő lesz. A korábban kitermelt kockakövek felhasználásra kerülnek?*

A felszedett kockakövek odakerülnek beépítésre, ahol a terven út szerepel. Az út melletti rész is kockakövekkel lesz kirakva, de ezek anyaga már nem bazalt, hanem andezit. Sokan érdeklődtek, hogy a kitermelt, megtisztított kockakövekkel mi lesz? Mindenkinek elmondtam, hogy ezek visszaépítésre kerülnek. A parkoló imitációk szürke andezit ill. homokszínű dárcit hasított terméskővel lesznek.

*Az elektromos vezetékek a földbe kerülnek?*

Közvilágítási hálózatot kell kialakítanunk a tervek szerint. Földkábelek lesznek a lengőkábelek helyett. Teljesen szigetelt kábelek lesznek kiépítve a burkolat alatt a kandeláberrekhöz, valamint a színpadhoz és a zenepavilonhoz. A színpad alapzata elkészült, jövő héten a fal zsaluzásával folytatódik a munka. Addig ki kell építeni a drénezést a színpad előtti területen. A zenepavilonnak és az előtte lévő lépcsőknek már ki van szedve a helye.

*Milyen műszaki problémák voltak eddig?*

A legnagyobb probléma a talajvíz. A hétfői eső után 20 cm-rel nőtt a talajvíz, szivattyúzni kellett a munkaterületen, hogy dolgozni tudjunk. A tervek szerint július végén kerül sor a műszaki átadásra.

*Eddig az eredeti ütemezés szerint halad a kivitelezés? Július végére elkészülnek?*

Bízom benne. Az elmúlt néhány napban nehezítette a munkát az eső, de ha kell vasárnap is dolgozunk.

Kuti József

## Forgalomkorlátozás a városháza környékén!

2011. május 30-án megkezdődtek a városközpont felújítási munkálatai a városháza előtt és annak környezetében. A munkaterület a Piactérhez hasonló módon lehatárolásra került. A városháza gyalogosan a házasságkötő terem ill. a Dózsa Gy. út felől, a pénzügy udvarán keresztül közelíthető meg, autóval pedig csak a Dózsa Gy. út Kossuth Lajos út felől (a művház melletti telefonfülke és buszmegálló közti) leágazásán lehet behajtani. Értelemszerűen a parkolási lehetőség is korlátozott, így kéri a Polgármesteri Hivatalba és a Többsincs Óvoda és Bölcsődébe érkező tisztelt ügyfeleket ill. szülőket, hogy lehetőség szerint az intézményektől távolabb parkoljanak és gyalogosan közelítsék meg azokat. A július végén befejeződő munkálatokig a lakosok, kiemelten az ott élők megértését és türelmét köszönik.



Fotó: Kuti József

Fotó: Seres Tünde

MIKROFONVÉGEN TÓTH GÁBOR ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

# Közbiztonság, munkahelyteremtés, teher- és idegenforgalom a Galga mentén

*Időpontot egyeztetünk. Nem egyszerű, de úgy tűnik, végül sikerül. Azt kéri, a biztonság kedvéért indulás előtt még csörögjek rá, nem jött-e közbe valami. Tóth Gábor, a választókerzet FIDESZ-es országgyűlési képviselője cseppet sem kevésbé elfoglalt, mint egy éve, amikor utoljára nála jártunk. Az interjú napján ismét telefonálok. Valóban közbejött egy tárgyalás, de majd úgy sakkozik az idővel, hogy beleférjen a beszélgetés. Legfeljebb kimarad az ebéd. Nem először.*

*Egy éve találkoztunk. Ha visszatekint a választások óta eltelt időszakra, van hiányérzete, vagy sikerült megvalósítani többé-kevésbé mindazt, amit eltervezett?*

Maradéktalanul nem lehetek elégedett. Sőt. Be kell vallanom, ez az időszak számomra az eddig a parlamentben töltött 13 év közül a legnehezebb volt. Az országgyűlés olyan hatalmas tempót diktált, ami energiáim nagy részét lekötötte. Szellemileg és fizikailag is leterhelte. Ez valamilyen mértékben óhatatlanul is kihatott a kistérségen belüli munkára, a választókerület mindennapjaival való törődésre is. Úgy gondolom, sok esetben jó dolog, ha a képviselő egyben polgármester is, de bizony, ha olyan fordulat pörög fel a parlamenti munka, mint most, az fizikailag már nagyon nehezen összeegyeztethető. De hogy mit tekintek sikernek, vagy hiánynak? Részbeni sikerként könyvelem el, hogy a 3-as úton a körforgalom tervezése megkezdődött és remélem, 2012-ben a kivitelezési munkálatok is megkezdődhetnek közel 270 millió forint értékben. Ezt a rendkívül magas összeget a terepviszonyok és a közművek kiváltása indokolja.

*Úgy tudom, Ön megkereste a környező települések polgármestereit, képviselőtestületeit, hogy járuljanak hozzá a költségekhez. Milyen sikerrel járt? Egyáltalán ki finanszírozza ezt a beruházást?*

A települések elviekben támogatták a körforgalmat, de pénzt nem tudtak adni. Bagnak kell kijárnia, milyen konstrukcióban készülhet el ez a körforgalom. Várhatóan teljes egészében állami beruházás lesz. Bagnak 10 millió forintot kellett zárolnia a kapcsolódó kiegészítő infrastruktúrára, mint pl. a buszmegállók. Ehhez kértem volna az anyagi támogatást a többi településtől, hisz ezeket mások is használják majd. Hozzá kell tennem, olyan település is volt, mégpedig Aszód, ahonnan teljes elutasítás érkezett. Aszódot azonban érheti még meglepetés, hogyha a Galga menti települések összefognak és kijelentik, hogy „köszönik szépen”, nem kérnek a nehéz-gépjárművekből és ők is kitiltják ezeket. Így vagy az autópálya, vagy Aszód felé terelik vissza ezt a forgalmat. Elfogadhatatlan, hogy 4-5 települést olyan szinten terheljenek a teherautók, mint most. Aszód város felelőssége, hogy egy elkerülő út megépítésével, vagy parkoló szektor kialakításával oldja meg ezt a jelenlegi problémát. Ez eddig sajnos nem merült fel a képviselőtestületben – legalábbis nem tudunk róla.

*Egyáltalán jogszerű döntés az egy város részéről, hogy kitiltja a teherforgalmat és utána az özönvíz? Hiszen itt díjmentesen csak a Galga menti települések alsóbbrendű útjait választ-hatják. Ezt a kérdést vizsgálták már?*

Aszód sajnos ezt megtehetette, hisz mint minden település, bizonyos fokig autonóm és rendelkezhet bizonyos dolgokkal. Ez épp ilyen volt.



*Mit lehet tenni ebben a helyzetben?*

Hamarosan kérni fogom a környékbeli polgármestereket, hogy lépünk ez ügyben. Nekem dupla felelősségem is, hogy ezzel a dologgal kezdjük végre valamit. Ki fogjuk kérni a szakpolitikusok és a szakhatóságok véleményét és visszatereljük a forgalmat, hisz tönkreteszti az útjainkat, nem beszélve az épületekben keletkezett károkról. Az aszódiakat pedig rá kellene végre bírni arra, hogy kezdjenek valamit a szerintem balkáni közlekedési viszonyaikkal, mert ez tarthatatlan.

*Mire gondol?*

Arra, amit mindenki tapasztalhat, ha hétfőtől szombatig megy abba az egyébként, hangsúlyozom, szép kisvárosba. Kaotikus állapotok vannak például a parkolás tekintetében. A két legfontosabb feladata a városnak a parkolás megoldása és az északi- vagy déli elkerülő út volna. Hisz már körülbelül tíz éve nem történt lépés e tekintetben, pedig két koncepció is van erre valahol egy fiók mélyén.

*De ezek megvalósítása évekre telhet.*

Ez így van. Addig sem várhatunk, lépünk kell. A polgármesterekkel hamarosan megkezdjük a munkát. Tíz évig túrtunk mi, ennek véget kell vetni. Bag, Hévízgyörk, Galgahévíz és Tura is dönthet úgy, hogy kitiltja a 7,5 t feletti járműveket.

*Ez mikor történhet meg?*

Néhány hónapon belül szeretném, ha történne valami. Írásban fogom megkérdezni az érintett polgármestereket, hogy ők mit szándékoznak tenni, mert a körforgalom elkészültével párhuzamosan mi itt Bagon biztosan meghozzuk a kitiltó döntést.

*A témából adódik a következő kérdés. Milyennek látja a kistérségen belüli együttműködést a települések között?*

Röviden szólva hektikusnak. A Kistérség fogalma önmagában is sok kérdést vet fel. Kissé erőszakoltnak érzem a dolgot. Őszintén szólva a Kistérségi Iroda működése kapcsán is komoly fenntartásaim vannak. Egyet azonban le kell szögezniem. Nem



ügyeletes feljelentőnek jöttem. Ha a képviselőtestületek nem érzik fontosnak és izgalmasnak, hogy a pályázatokkal kapcsolatos ügyeket, a beruházásaikat átláthatóvá tegyék, akkor nekem el kell fogadnom azt, ahogyan ők ezt látják. Komoly polémiákat és anomáliákat látok. Ezért nem is veszek részt a kistérségi üléseken. Annál is aktuálisabb ez a kérdés, mert el kell mondanom, nyolc polgármester (köztük a turai) levélben kérte a kistérség jelenlegi elnökének, Sztán Istvánnak a lemondását. Ez nem történt meg, de a hatályos szabályok alapján ezt kikényszeríteni sem lehet.



**A KÖZBIZTONSÁG ALFÁJA A MUNKAHELYTEREMTÉS. EGYÉBKÉNT IS EZT TARTOM A LEGFONTOSABBNAK A KÖZELJÖVŐBEN – ÉS AZ EGYIK LEGNAGYOBB ADÓSSÁGNAK IS. A TÉRSÉGBEN AZ ELMÚLT ÉVTIZEDEKBEN MEGSZÜNTEK A NAGY FOGALKOZTATÓK, A TSZ-EK, VAGY AZ IKLADI MŰSZERGYÁRHOZ HASONLÓ NAGYÜZEMEK. EZEK KIVÁLTÁSA MÁIG NEM TÖRTÉNT MEG. A GALGA MENTE POLGÁRMESTEREINEK KÖZÖS FELELŐSSÉGE, HOGY A MUNKAHELYTEREMTÉSBE NE EGYMÁS ELLEN, HANEM EGYMÁSSAL PÁRHUZAMOSAN GONDOLKODJANAK.**

*Mi ennek a meglehetősen radikálisnak tűnő lépésnek az oka?*

Ebbe egyelőre nem is szeretnék belemenni, de nagyon nem szeretném, ha a most futó projektek botránysorozatba fulladnának. Én egyébként a magam lépéseit bagi vonatkozású ügyben megvettem és ezt várnám más települések testületeitől az őket érintő ügyekben. A Kistérség működésével kapcsolatban pedig lehet, hogy megelőzi majd a kocsit a járási rendszer kialakításával és okafogyottá válik a mostani kezdeményezés az elnök visszahívására.

*Aprópó járás... Jelentős átalakulás előtt áll a közigazgatás és változni fognak az önkormányzatok feladatai is.*

A közigazgatási rendszer átalakítása mögött nagyon komoly műhelymunka folyik, amelynek kisvárosokat és nagyközségeket érintő részében én is részt veszek. Tudni kell, hogy ez hosszú folyamat lesz, hisz esetenként komoly érdekütközések vannak a különböző településtípusok között. Tényleg jelentős átalakulás várható. Bár pl. Galgamácsa, Väckisújfalu, Vácegres esetében a körjegyzőség kialakításával részben már elébe is mentek ennek. A tervek szerint ugyanis 2000 fő alatt nem lesz önálló jegyző, várhatóan nem lesz főállású polgármester és az apparátus kérdése is újragondolható a néhány 100 fős településeken. Emellett minden önkormányzatot érintenek majd a strukturális reformok. Egyes feladatokat az állam lát majd el, mint például az oktatás, gyámügy, építésügy, stb.

*Hogyan kell ezt elképzelni mondjuk az oktatás tekintetében? Az épület fenntartása kinek a feladata lesz?*

Az oktatási feladatok költségeit vállalja az állam, a pedagógiai programhoz kapcsolódóan. Például a pedagógusok bérét. Az épület tulajdonjoga és a fenntartással kapcsolatos feladatok maradnak az önkormányzatnál. A témáról egyébként még a Fideszen belül is zajlik a vita. Én azt képviselem, hogy az oktatás színvonala és a bérek igenis legyenek egyformák itt és a Rózsadombon is. Persze néhány polgármesternek biztosan fájni fog, hogy nem az ő kompetenciája, hogy ki legyen az igazgató. Akinél persze az épület nagyon le van pusztulva, ott jelentkezhet probléma. Mi szerencsések vagyunk e tekintetben, hisz az elmúlt évben egy nyertes pályázat segítségével felújítottuk az iskolánkat. Sőt most azon gondolkodom, hogy uniós forrásból napelemekkel lássam el az intézményt, amely további megtakarítást hozhat.

*Adódik a kérdés: Turának máig fájó, hogy ezen a pályázaton nem jártunk sikerrel, pedig nálunk több épületre tagolódnak az oktatás, nincs uszoda, tornacsarnok, ráadásul az egyik épület az egyház tulajdona.*

Igen, az sajnos akkor Turának nem sikerült. Az okokat bizonyára lehet majd elemezni. Egyelőre nem tudok hasonló pályázatról, de felmerül a kérdés, nem gondolt-e Tura arra, hogy az iskolát egyházi működtetésbe adják? Meggyőződésem, hogy a Galga mentén is helye volna egy ilyen intézménynek. Nem beszélve arról, hogy számos helyi problémát kezelne ez a megoldási mód. Az épület kérdését például. Emellett a roma lakosság integrációját is segíthetné a gyerekek vallásos nevelése. Ezzel az a jelenlegi probléma is megszűnhet, hogy elviszik a gyerekeket más iskolákba. Más szempontból sokat jelentene egy nyelvi tagozat akkreditálása. Ezt létfontosságúnak gondolom.

*Az iskolapályázat nem sikerült, sok egyéb más azonban igen. Mit szólnak az utóbbi esztendőkhöz beruházásaihoz?*

Tura most kezd városná válni. A városi cím annak idején egy megelőlegezett bizalom volt. Erre most kezd rászolgálni a település ezekkel a pályázati beruházásokkal. Az utakkal, a belvízelvezetéssel, a településközpont rendbetételével. Ennek feltétele volt egy dinamikus településvezetés, ami nélkül ez a fejlődés nem indulhatott volna el. Tura város polgármesterét igyekszem minden módon segíteni barátként és politikusként egyaránt. Jónak tartom azt az irányt, amerre elindultak.

*És mi a helyzet a piacunkkal? Hogy látja Tura szerepét, mint mezőgazdasági kereskedelmi központ? Hisz az önök által megálmodott logisztikai központ Bag határában is hasonló funkciót töltene be. Egyáltalán a tavalyi cikkünkben még arról beszélt, sosem járt a turai nagybani piacon. Azóta volt már?*

Igen, azóta már voltam – és meg kell mondanom, valóban nagyon színvonalasnak és térségi – települési szempontból igen fontosnak tartom. Ahogyan a híres turai vásárt is, ami nekem mindig hatalmas élmény. Azt is hozzá kell tennem, ismerem a turai félelmeket a logisztikai központtal kapcsolatban, de el kell hogy oszlassam azokat. Ez nem volna konkurenciája a turainak, hisz teljesen más szerepet töltene be. A bagi zöldségpiac koordinálná a kelet-magyarországi nagybani kereskedelmet egyfajta elosztó bázisként. Innen indulhatna a kelet-európai export például, vagy a déli gyümölcsöknek az úgynevezett reexportja. Ettől a turaira változatlanul szükség volna. A kettő nem zárja ki egymást, sőt.

*Hogy áll most ez a beruházás?*

Különböző szinteken fut a projekt előkészítése. A koncepció megvan, a befektetőt még keressük. Ez várhatóan egy 6-7 milliárdos beruházás lesz. Egyébként épp a kanadai iparkamara elnökével és a nemzetgazdasági minisztérium államtitkárával lesz ma találkozóm, ahol többek közt erről is szó lesz majd.

*És az ilyen típusú találkozókból a választóköri más települései is profitálhatnak majd?*

Mindenképp. Azt szeretném, ha megmozdulna a Galga mente gazdasága. Most például Kókán tudtam segíteni egy kerékpárút megvalósításában. De várom a településvezetők megkeresését, hisz ők tudják leginkább, hol, mire van szükség.

*Az új temetőhöz talán nekünk sem ártana egy ilyen út...*

Utána fogok nézni, és ha van még lehetőség pályázni, feltétlenül igyekszem segíteni.

*Visszakanyarodva a logisztikai központhoz. Ehhez akár a közeljövőben megvalósuló turai paradicsomtermesztő cég is kapcsolódhatna...*

Feltétlenül. Több kapcsolódási pont is lehetséges.

*Egyébként mit szólnak ahhoz, hogy a régi idegenforgalmi jellemző tervekhez képest most egy mezőgazdasági típusú hasznosítása valósul meg a turai melegvízhez?*

Ennek is nagyon örülök, de be kell vallanom, a turisztikai célú hasznosítást azért még nem adtam fel. A Galga mentének rendkívül színes a nemzetiségi, etnikai összetétele. Gyönyörű a természeti környezete és nem utolsó sorban közel a főváros. A gödöllői reptér is nagy lehetőségeket rejt, amit öreg ejtőernyősként évek óta hangsúlyozok. Ezt idegenforgalmi szempontból fontos volna kihasználni. Ennek a turisztikai-idegenforgalmi kínálatnak a központja lehetne Tura a kastéllyal és a melegvízzel. Most egyébként azt tervezem, hogy a kanadai iparkamara vezetőjének erről is beszélek, kiemelve a turai lehetőségeket. Sok lábön kell állni. De ehhez partnerek kellenek és a településeknek, a településvezetőknek is meg kell tanulniuk együttműködni. Mert sok esetben sajnos széthúzás van a polgármesterek között.

*Szívesen látjuk önöket egyszer egy bejárásán is, ahol személyesen is bemutatjuk Tura potenciális értékeit a lehetséges befektetőknek.*

Ennek szerintem nem is lesz akadálya. Én a turai termálprogram idegenforgalmi hasznosításával egyébként már 1998-tól, képviselővé választásomtól folyamatosan foglalkoztam. És bár eddig nem sikerült, máig nem adtam fel. Amíg a státuszom tart nem is fogom. A kanadaiak egyébként hangsúlyos területként kezelik a gyógyturizmust és a gyógy-idegenforgalmat. Ehhez kiváló partner lehet Tura.

*Az idegenforgalom mellett a közbiztonság kérdésével is kiemelten foglalkozik, annál is inkább, hisz a Honvédelmi és Rendészeti Bizottság tagja a parlamentben – és bagai polgármesterként is naponta kell megküzdnie a problémáival. Hogyan ítéli meg a térség bűnügyi helyzetét, s benne azt a tényt, hogy Turának városként nincs rendőrorse?*

A rendőrorse kapcsán folyamatosan lobbizni kell az illetékeseknél az eddigieknél is erősebben és hatékonyabban, amely Tura polgármesterénél jelenleg is folyamatban van. Nekem az az álláspontom, hogyha ismét nem kap Tura megfelelő választ, magasabb fórumokhoz kell fordulnia, azt követően pedig ki kellene használnia a nyilvánosság erejében rejlő lehetőségeket. Folyamatosan a figyelem középpontjában kell tartani az ügyet.

A bűnesetek visszaszorítása érdekében Bagon mi most hajtottunk végre egy komplex programot. Az elmúlt fél év során 42 „rosszfiú” került előzetesbe. Köszönhetően a hatékony rendőri fellépésnek és a kamerarendszernek, amelynek továbbfejleszté-

se és regionális alakítása a következő feladat egy közös, 24 órás figyelőszolgálat. Emellett 80 embert sikerült elhelyezni részben a közmunkaprogramban, részben a MÁV kertészeti üzemágánál. Azóta határozottan érezhető a javulás. A közbiztonság alfája a munkahelyteremtés. Egyébként is ezt tartom a legfontosabbnak a közeljövőben – és az egyik legnagyobb adósságnak is. A térségben az elmúlt évtizedekben megszűntek a nagy foglalkoztatók, a tsz-ek, vagy az ikladi műszergyárhoz hasonló nagyüzemek. Ezek kiváltása máig nem történt meg. A Galga mente polgármestereinek közös felelőssége, hogy a munkahelyteremtésben ne egymás ellen, hanem egymással párhuzamosan gondolkodjanak. A térségnek végre a Pató Páli gondolkodásból 21. századi gondolkodásra kellene áttérnie. Mindezzel együtt bízom benne, hogy a jövő év második felében a közmunkaprogram mellett is tudunk álláshelyeket kínálni a munkavállalóknak. 2012-t a fordulat évének szeretném látni a munkahelyek számát illetően. A másik zsebbevágó kérdés, ami a közeljövőben még hangsúlyosabbá válik, a közművek és azok árképzésének problémája.

*Apropó közművek. Mi lesz a vízbázissal?*

Én nagyon szeretném, ha továbbra is nemzeti tulajdonban maradna a vízbázis. Az, hogy marad-e a mai forma, vagy központosítják a rendszert, még nem kristályosodott ki teljesen. Van, amikor az állam jobb gazda, mint a kistérségek.

*Három év múlva a jelenlegi állás szerint választania kell. Országgyűlési képviselőként vagy polgármesterként folytatná?*

Országgyűlési képviselőként biztosan nem indulok a továbbiakban. A polgármesterséget még megfontolom. 2014-re elműlok 60 éves, fiatal, ambiciózus embert szeretnék a helyemre, ha megmarad ez a választókerület. Akkorra 16 éves parlamenti tapasztalat lesz a hátam mögött és ezzel a tudással és kapcsolatrendszerrel az utódoknak is igyekszem majd megadni minden lehetséges támogatást.

*Pálinkás Ildikó*

Tóth Gábor várja kérdéseiket, észrevételeiket a **Bag, Pf. 90, 2191,** vagy a **sobri53@gmail.com** címen. Személyesen is megkereshetik fogadóóráin minden héten csütörtökön 9-14 óráig a Bag, Szent Imre u. 52. sz. alatt, előzetes telefonos bejelentkezés alapján.

## KISTÉRSÉGI HÍREK

### A TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS TANÁCSA MÁJUS 18-I ÜLÉSÉRŐL

A napirendi pontok tárgyalása előtt a Tanács tájékoztatót hallgatott meg a Közép-Magyarországi Regionális Közlekedésszervezési Iroda képviselőitől, mely a vasúti és autóbusz menetrend egyeztetésére irányult. A tájékoztató végén a polgármesterek javaslatokat tehettek a helyi közlekedés színvonalának javítására, ésszerűsítésére. Ezután került sor a Szakorvosi Rendelőintézet munkáját segítő alapítvány működésének ismertetésére. A „LEGYEN AZ ÖN SZÍVÜGYE IS” Alapítvány mind az önkormányzatok, mind a lakosság segítő felajánlásait várja. A napirendi pontok közül a Tanács elsőként az Aszódi Kistérségi Iroda és a Pedagógiai Szakszolgálat alapító okiratainak jogszabályoknak megfelelő módosítását, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítását tárgyalta. Ez után sor került a Szakszolgálat álláshelyei számá-

nak áttekintésére. A Társulási Tanács döntése szerint továbbra is szükség van a második iskolapszichológus és a korai fejlesztést végző szakember munkájára. A következőkben a Tanács hozzájárult ahhoz, hogy Verseg Község Önkormányzata felfüggeszesse a munka- és tűzvédelmi feladat-ellátásban való részvételét és kezdeményezte a vállalkozói szerződés módosítását. A Társulási Tanács áttekintette a Társulási megállapodás alapján a 2011. évi költségvetési határozatban elfogadott önkormányzati hozzájárulások teljesítését, a határidőre nem teljesítő 4 önkormányzat számára fizetési felszólítás küldése mellett döntött. Végezetül a Tanács tájékoztatót hallgatott meg az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat igazgatói pályázatával kapcsolatban, valamint egyéb aktuális kérdésekről.

*dr. Kóros Tímea – kistérségi referens*

## RENDŐRSÉGI HÍREK

**2011.05.03.-án** Tura Pacsirta és Búbosbanka utcák kereszteződésben 150 m kábellopás történt. Lopással okozott kár: 100.000 Ft, rongálás: 50.000 Ft.

**2011.05.06.-án** Tura Délibáb utcában az egyik családi ház udvarán lévő szennyvízaknából eltulajdonították a szivattyút. Lopás: 32.000 Ft, rongálás: 500 Ft

**2011.05.15.-én** Tura BOMIX benzinkútról fizetés nélküli távozás történt. Kár: 3.088 Ft.

*Gödöllői Rendőrkapitányság*

# 1991 május – Így írtuk egykor, így olvassuk most

## A polgármesteri hivatal tájékoztatója

„Az Önkormányzati Képviselő-testület 1991. április 29-én ülést tartott, amelynek napirendjei közül az alábbi tájékoztatást adjuk: A testület megtárgyalta az 1991. évi gazdálkodásról szóló beszámoló jelentést. Az igen részletes tájékoztatót alapos vita követte, melyet végkövetkeztetésként teljes egészében elfogadott, erről rendeletet alkotott, mely a későbbiekben nyilvánosságra kerül, de már most közölhető, hogy a zárszámadás bevételét 114.098.000 Ft-tal és 82.147.000 Ft kiadási főösszeggel fogadta el. E két számból egyenesen következik, hogy jelentős pénzmaradvány van a múlt évről, mely néhány tervezett feladat elmaradásának következménye, mely feladatok megoldását ezévre tervezi a Képviselő-testület...”

Közel 32 millió forintos plusz. Ez volt a rendszerváltás utáni első esztendő mérlege. Ez a szám nagy ívű álmokat ígért. Hittük, hogy jut majd minden fontos feladatra, fokozatosan fejlődhet, megújulhat a település. Álmotduk, hogy végre sínre kerülhet a kastély és a melegvíz ügye, szilárd burkolatot kaphatnak az utak és valódi ékszerdobozt varázsolhatunk itt, a Galga mentén. Aztán lassan kezdtünk felébredni. A maradvány egyre kevesebb volt, aztán már nem volt. Sőt, hitel kellett és újabb feladatokat kapott a község, majd a város. Országszerte egyre nagyobb kihívást jelent az önkormányzatok számára a talponmaradás és mi hálásak lehetünk, hogy mindeddig sikerült. Sőt, azon szerencsés kevesek közé tartozunk, ahol a végig nem gondolt beruházások, a gazdaságot nem élénkítő, rossz konstrukcióban megvalósuló fejlesztések mára nem lehetetlenítették el a működést. Úgy tűnik, mindeddig nem sáfárkodtunk rosszul a lehetőségekkel. Nem tudjuk, hogyan változik majd az önkormányzati rendszer, milyen feladataink maradnak, miben, milyen mértékben dönthetünk majd, csak abban bízunk, hogy már nem lesz ennél sokkal nehezebb...

## Elképzelések közművelődésünk jövőjéről

„A Művelődési Ház és a Könyvtár összevont vezetői beosztását 1991. április 1-jétől látom el. Az azóta eltelt egy hónap nem engedi meg, hogy tapasztalatokról, eredményekről számoljak be. Mivel a nyári időszak a kulturális intézményekben „uborkaszegon” jellegű, a konkrét eredmények megjelenésére legalább őszig várni kell. A munka azonban nem várhat. A nyár folyamán fel kell készülnünk megfelelő kínálatra, és meg kell teremtenünk azt a

léggört a Művelődési Ház körül, amely a különböző korosztályokat, lakossági rétegeket egyaránt vonzza.

A tavaszi nagyrendezvények után elkezdjük az ún. „Pesti-féle” szárny felújítását. Szükséges (folytonossági hiányok miatt) a padló felszedése, és megfelelő szilárd burkolat készítése, valamint a helyiségek festése. A munkálatok elvégzése után a 3 terem alkalmas lesz kötetlen nyári szabadidős tevékenységre. A fűben szeretnénk 3 db beton ping-pong asztalt elhelyezni, amelyek délutántól estig használhatóak lennének, a termekben szeszmertes büfét, videót, számítógépes játékokat üzemeltetnénk. Ez alkalmas lesz arra, hogy az emberek jobban megismerjék egymást, csoportok képződjenek, és mi is megismernénk a felénk irányuló igények körét.”

Tóth-Zsiga Istvánné

Azt hiszem, nem tévedek, ha azt mondom, a turai művelődési ház és a körje szerveződő kulturális élet a település egyik sikertörténete. Az elmúlt évtizedekben művészeti csoportok tucatjai lakták be az intézményt, nőttek fel benne és adták át a stafétát a következő generációknak. Itt van példának mindjárt a népzeneoktatás. Hosszú szünet után Tura ismét a régió – kis önbizalommal az ország – egyik meghatározó zenei fellegrája. Zagya Banda, Emse, Galábos és turai vonatkozásai miatt a Cimbaliband és a Tarsoly is említést érdemel. Ahogyan a színjátszók, a kézművesek, a néptáncosok stb...is. Az intézmény emellett helyet ad olyan közösségi programoknak, amelyek nem köthetők szorosan a profiljához, mégis meghatározóak a civil közösségi élet szempontjából. Torna, számítógépes klub, baráti kör, egyesületek, szakszervezetek, nyugdíjas klubok. Mindezek jól megférnek, megfértek együtt. Csak remélni tudom, hogy a ma fiataljai ugyanolyan jól érzik magukat e falak között, mint hajdan mi, a megboldogult Szarotov Klub tagjai. Akik egyszerűen csak szerettek ide jönni és együtt lenni laza baráti beszélgetéseken, meccs-nézéseken. Mert kell egy hely mindenkinek. Nekünk ez volt az. És remélem, nektek, Önöknek is az! A jövőről egyelőre nem sokat tudni. Ismét felmerült a könyvtár-művelődési ház intézmény-összevonás lehetősége, de abban bízom, legyen bárhogy is, az itt folyó munka színvonalát nem érinti.

Subjektíven szemezgetett és kommentált: Pálkás Ildikó



## Mádl Ferenc 1931-2011

Életének 80. esztendejében, 2011. május 29-én elhunyt Magyarország rendszerváltás utáni második köztársasági elnöke (2000-2005), aki korábban az Antall-kormány idején tárca nélküli majd művelődési és

közoktatási miniszter volt. A nemzetközi magánjoggal, polgári joggal és európai joggal foglalkozó Széchenyi-díjas tudós egyik feladata volt az MTA felügyelete, de rendkívül sokat tett Magyarország európai felzárkóztatásért, EU-s csatlakozásra való előkészítéséért is. Államfőként megkülönböztetett figyelemmel fordult a határon túli magyarság sorsa felé, egyik lelkes támogatója volt a kettős állampolgárságnak. Értékrendjében meghatározó szerepet játszott a vallás. Utolsó hivatalos interjújában elhangzott, életét irányító kulcsszavai voltak: Isten, gondviselés, embe-

ri méltóság, erkölcs, szabadság, szeretet, szolidaritás. „Azok közé tartozik, akik hitet tesznek amellett, hogy politika és etika egymástól el nem választható...” – így méltatták őt.

Turával különös kapcsolatot ápolt. A Vigyázó Kör Egyesület Turáért által 1996-ban szervezett népfőiskolai rendezvények egyik előadója volt, 1998-ban jelen volt a turai templomban rendezett Szent Cecília hangversenyen. A civil szervezet tagjai később is folyamatos szakmai-baráti kapcsolatban álltak vele, meghívást kaptak tőle az Antall-kormány megalakulása 10. évfordulóján rendezett díszülésre is. Majd köztársasági elnökként 2000. augusztus 20-án megtisztelte helyi nemzeti ünnepünket, megcsodálva a sokrétű hagyományörző tevékenységet, 2001. szeptember 9-én pedig a legmagasabb rangú közjogi méltóságként vett részt városavató ünnepi ceremóniánkon. 2009-ben a turai lovas útközetről szóló könyv ünnepélyes bemutatójára is meghívta a Kör, s ha személyesen nem is tudott eljönni, de levélben gratulált. Utolsó karácsonyi üdvözlőlapját 2010. decemberében küldte számukra.

A magyar nemzet örök hálával adózik neki. Isten nyugosztalja!





### Komplex tehetséggondozó tanulmányi verseny országos döntője

Az Apáczai Kiadó nagyon fontosnak tartja az iskolások tehetséggondozását, a versenyzési lehetőségek biztosítását. Ebben a tanévben hirdetett először KOMPLEX TEHETSÉGGONDOZÓ TANULMÁNYI VERSENYT. Iskolánk 4.c osztályából a „Lángész” csapat nevezett be. Csapattagok: Debre Noémi, Meleg Anna, Sára Soma. Nem egyénileg, hanem csapatokban mérhették össze tudásukat a versenyzők. Megtapasztalhatták az alkotás együttes örömét, a közös munkavégzés izgalmát. A téma a hagyományörzés volt. Felszínre kerültek a már félig vagy teljesen elfelejtett hagyományok, azok a kincsek, amelyeket ősidóktól magunkkal hordunk és az ünnepek. Országunkból és határainkon túlról hétszáz csapat vett részt a versenyben. Az országos döntőre a három fordulóban szerzett pontszám alapján kapott meghívást 45 csapat. A megméretetésre 2011. április 18-án került sor Budapesten. Az ünnepélyes megnyitó után elkezdődött a feladatlapok kitöltése. Egy óra alatt sok érdekes feladattal kellett megbirkózni a gyerekeknek. Az eredményhirdetésig megtekintettünk egy vídám, zenés műsort. Csapatunk nagyszerűen teljesített, 13. helyezést ért el. Gratulálunk teljesítményükhöz! Köszönjük Sára Balázs szülőnek, hogy elszállította a versenyzőket az Apáczai Kiadó budapesti központjába. Felkészítő volt: Pászti Éva

### Kistérségi informatika verseny – döntő

Május 10-én végéhez érkezett a Kistérségi informatika verseny, melynek döntőjét iskolánkban rendeztük meg. A tavalyi évhez képest idén másfélszer annyian vettek részt a különböző forduló megoldásában. Újdonság volt az is, hogy az egyes fordulók feladatai külön-külön 7. és 8. évfolyam számára készültek el. A döntőben a hetedik évfolyamról a legjobb 15, míg a nyolcadik évfolyamról a legjobb 23 versenyző vehetett részt. Büszkén mondhatjuk, hogy mind a hetedik, mind pedig a nyolcadik évfolyamon a turai Hevesy György Általános Iskola tanulói a kistérség legjobb informatikusai!

#### HELYEZETTEK

##### VII. évfolyam:

1. Kánai Ádám
2. Karácsondi Márta
3. Dusa Barbara
4. Molnár Patrik
5. Pásztor István
6. Csorba Norbert
7. Lukács Adrienn
8. Pócs Petra
9. Kolompár József
10. Barabás László

##### VIII. évfolyam

1. Korita Zsófia
2. Tóth Réka
3. Rizsák Fanni
4. Benke Sándor

5. Páli Vivien
6. Mezei Annamária
7. Pecze Dzsénifer
8. Barsi László
9. Halcsik Anett
10. Fekete Marcell



### Mesemondó kicsinyek

Idén a 10. Pest megyei mesemondóversenyt rendezte meg iskolánk. A megméretetésnek, mint már annyiszor a Park úti épület adott otthont. A verseny főrendezője – Benke Sándorné, a jubileum alkalmából köszöntötte Petrovics Sándornét, Erdélyi Ágneszt és Szécsényi Istvánnét, akik sok éven át szervezték, rendezték, vezették a rangos vetélkedőt. A versenyen 14 település 31 versenyzője mutatkozott be. A zsűri tagjai voltak: Oszter Alexandra, Pécsi Ildikó, Diligens Károlyné, Jónás Sándorné, Urbánné Tóth Szilvia és Pribeliné Dombai Ibolya.



A verseny megnyitóján Petrovics Anna, Lajos Adél és Tóth-Sebes Péter furulya tanzakos tanítványai adtak kedvesináló műsort. Iskolánkban Csörgi Andrea és Szénási Mónika második osztályos, valamint Farkas Nikolett és Gáspár Kiara negyedik osztályos tanulók mondtak mesét. Szénási Mónika és Farkas Nikolett korcsoportjukban harmadik helyezést értek el.

### Tavaszi kiránduláson a negyedikesek



2011. április 14-én, csütörtökön Budapesten járt a negyedik évfolyam. Úticélunk először a Nemzeti Múzeum volt, ahol történelmi olvasmányainkhoz szorosan kapcsolódó tárgyakat, eszközöket, festményeket csodálhattunk meg. Jó volt látni az érdeklődő, rácsodálkozó arcokat, az egy-egy ismerős dolog kapcsán felcsillanó tekinteteket. Ezután a Csodák Palotája következett, amely ugyancsak nagy tetszést aratott a mindent kipróbálni vágyó negyedikesek körében. Sokan emlegették a hazafelé vezető úton, hogy a tavaszi szünetben a családjukkal is szeretnének ellátogatni ezekre a helyekre.

Szilágyiné Szente Valéria  
munkaközösség-vezető

### Népdalverseny Galgahévízen

Május 12-én Kistérségi népdalversenyt rendeztek Galgahévízen 60 versenyző részvételével. A turai Benke Andrea, 5.b osztályos tanuló I. helyezést ért el. Felkészítő tanára: Raksányi Ildikó és Benke Sándorné szülő. Andrea gyönyörű népviseleti öltözkében képviselte iskolánkat. Galga menti népdalokat adott elő igen kiemelkedő teljesítményt nyújtva. Andi nagyon rátermett erre, szereti a népdalokat és a néptáncot egyaránt. Gratulálunk ehhez a csodálatos helyezéshez!

Gólya Gáborné  
sajtóreferens



## Óratorony felújítás a turai kastélyban



Örömmel adunk hírt arról, hogy a turai Schossberger-kastélyban elkezdődött a várva várt rekonstrukciós folyamat első eleme, az óratorony felújítása. 2010-ben sikerrel pályázott és nyert a kastély a Nemzeti Kulturális Fejlesztési Alap Műemléki és Régészeti Szakmai Kollégiuma által veszélyeztetett helyzetű műemléképületek veszélyelhárításának, állagmegóvásának, részleges helyreállításának támogatására kiírt pályázatán. Az óratorony részleges felújítása egyben veszély elhárítási célokat is szolgál, így befejeztével várhatóan látogatható lesz a park egy része is a kastély túloldalán. Az óratorony csücskdíszének veszélyes méretű dőlése és a kicserélt zárófödém fölötti ácsmunkák kijavítására és a héjalási hiányosságok megszüntetése áll a középpontban. Ez a gyakorlatban a torony felső részének rekonstrukcióját jelenti.

Ilyen módon igénybe vesz a kastély: ácsmunkát: az eltávolítandó faszervezeteknek az eredetivel azonos keresztmetszetű új elemekre cserélése, az új és megmaradó elemek faanyagvédelmi kezelése; bádigos munkát: a párkány-fedések újra készítése és a csücskdísz újrakészítése díszmű bádigos munkában; tetőfedő munkát: a kőpala-fedés újra készítése a meglévő anyag átválogatásával és részleges felhasználásával, a soronként változó méretű (!) rombuszfedés egyedi faragásával, műhelyben előkészítve.

A projekt a történelmi hűség érdekében kiegészül az óramű pótlásával, befejezése a nyár közepére várható.

Tordai Anna

## Turai versenyző a Folkbeatsen: Tarsoly



Magyarországon első alkalommal került megrendezésre a Folkbeats autentikus népzene és világzenei tehetségkutató verseny, melynek fordulóját a Budapest környéki sugárzású D1 TV közvetítette. A versenyzők - mint a televíziós tehetségkutató versenyekből már megszokhattuk - nemcsak szakmai értékelést kaptak, hanem figyelembe vették a közönség tetszésnyilvánítását is. A mindig változó zsűri tagjai voltak eddig: Unger Balázs (népzeneész, népzene-pedagógus), Árendás Péter (Zeneakadémia Népzenei Tanszék), Mohácsy Albert (népzene-kutató, Hagyományok Háza), Eredics Gábor (népzeneész, népzene-pedagógus), Marton László (újságíró, Sziget világzenei színpad), Krulik Zoltán (Makám zenekar, zenész és zeneszerző). A döntéshozók nagy hangsúlyt fektetnek a tehetséges fiatalok pályára állítására és utógondozására, menedzsmentjére is, melyhez az internet is kiváló eszközt biztosít.

A felmenő rendszerű versenysorozat három fordulóján (válogatás, elődöntő, első középdöntő) túljutva, a Tarsoly zenekar, Bence Máttyás primás vezetésével bekerült a középdöntő következő mezőnyébe, maga mögött hagyva több moldvai zenekart, és zeneakadémiai növendékekből alakult vonós bandát is. A kö-

vetkező fordulóra május 8-án került sor a Hagyományok Házában, ahol már csak a legjobb hat zenekar „mérkőzött”. Bár innen nem jutottak be döntőbe, de az elmondható, hogy a szakma felfigyelt az ifjú tehetséges muzikusokra, és a netes szavazásnak is köszönhetően számos új rajongót szereztek.

Mivel Matyi anyai ágon turai, s egykor a helyi népzene tagozat növendéke volt Unger Balázs és Rónai Zoltán kezei alatt, így hovatartozását repertoárjukban is kifejezésre juttatta. Az elődöntőben turai nótákból valamint Kalotaszegről, Árus Ferenc primás dallamaiból válogattak a közönség számára, a középdöntőben pedig szászcsávási és szatmári muzsikát szólaltattak meg.

A Tarsoly a tavalyi évben Külön-díjat kapott a tápiószentmártoni népzenei versenyen, majd Nívó-díjat Bonyhádon. A zenekar tagjai többségében a váci Pikéthy Tibor Zeneművészeti Konzervatórium hallgatói, közülük Matyi végzős növendék. Primás: Bence Máttyás (Galgahévíz), énekes: Lindner Zsófia (Szentendre), hegedű: Oberhofer Csenger (Kárász), brácsa: Böröcz Balázs (Szolnok), nagybőgő: Fodor Bence (Eger), fúvós hangszerek: Margetán Máté (Püspökhatvan); ő jelenleg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem hallgatója. Vendég cimbalmos: Tóth Sebestyén (Tura)

Az autentikus magyar népzenei játszó banda rendszeres kísérője a Csepel Táncegyüttesnek, a Furmicska Táncegyüttesnek és a galgahévízi Hagyományörző- és Tánccsoportnak is. A turaiak is gyakran élvezhetik muzsikájukat, hisz márciusban a Többsincs Óvoda és Bölcsőde jótékonyági rendezvényen teremtek jó hangulatot, s kézműves foglalkozásokkal egybekötött rendszeres táncházat tartanak a galgahévízi művelődési házban (legutóbb június 5-én), melyet plakátokon és a világhálón is hirdetnek. Következő alkalommal június 9-én Turán, a Többsincs Óvoda kislagijában találkozhatnak velük az érdeklődők. További részletek: [www.folkbeats.hu](http://www.folkbeats.hu), [www.tarsolyband.hu](http://www.tarsolyband.hu)

Esté

## 5 éves a Cimbaliband

A Fonó Budai Zeneházban május 11-én tartotta nagyszabású születésnap koncertjét a turai érdekeltségű (Szita Eszter - ének, Boda Gellért - hegedű), Unger Balázs vezette Cimbaliband. Nincs az országnak - s lassan Európának sem - olyan szeglete, ahol már ne teremtettek volna balkáni örületet. Így volt ezen a szerdai napon is, amikor az öt éves fennállás alatt szerzett szakmai barátságokból, elmélyült előadói kapcsolatokból megtermékenyült vendég produkciók is színesítették a hangzásvilágában és koncertfelépítésében egyébként sem unalmas banda jubileumi eseményét. A jól csengő nevek élvonalában ott volt Gryllus Dorka színművész-énekes táncdalfeldolgozásaiával, Pál István Szalonna és Ürmös Sándor, a Magyar Állami Népi Együttes primásai, Makó Péter fúvós a Csík zenekarból, az Arco di Capriccioso vonósnégyes vagy a turai taggal is rendelkező, az emberi fizikum teljesítőképeségének határait súroló Fricska táncegyüttes. A délszláv gyökereket autentikus hangzásvilágukkal Agatics Krunoslav és Gera Gábor fergeteges harmonikások, Rodek Krisztián tamburás (a zenekar volt tagja) és Magyarország egyetlen román tánccsoportja, a Cerbul de Aur képviselték. A turai frontot Solymosi Máté Rigó, az Emse zenekar primása és a Zagyva Banda tánc háza erősítette. Érkeztek rajongók Nyíregyházától Pécsig, még a határon túlról is, hogy együtt fújják az Oppadiritát, az elmaradhatatlan buborákokat, na meg a születésnap torta öt szál gyertyáját. A Cimbaliband Balkán Expressze nagy gözzel rohog tovább újabb úticélok felé. Az éves koncertnaptár sűrűn beikszelve rangos magyar fesztiválok helyszínével és külföldi turnékkal, Olaszországba, Finnországba, Londonba... A turai közönségnek pedig egyelőre maradnak a lemezek és youtube-ra feltöltött koncertvideók.

Esté





## Május 1-én ünnepelt a CKÖ

Május elseje most igencsak kitett magáért. A munka ünnepe, az uniós csatlakozásunk évfordulója, anyák napja, s nem utolsó sorban II. János Pál pápa boldoggá avatása is ezen a napon történt. Turán a Cigány Kisebbségi Önkormányzat szervezett ünnepséget a Baranyi-söröző nagytermében az Aszód-Tura Kistérségi Roma Érdekvédelmi és Kulturális Közhasznú Egyesület segítségével.

Telt ház előtt nyitotta meg az ünnepséget Farkas Zsolt, a CKÖ elnöke. Beszélt az aktuális jeles napokról, a CKÖ megvalósult kezdeményezéseiről és a további tervekről. A megnyitó beszéd végén a megjelentek közösen elénekelték a Himnuszot. A Turai cigánybandák c. fotókiállítását Szénási József, a Magyar Televízió szerkesztő-riportere nyitotta meg. A régi fotókból összeállított gyűjtemény a helyi zenész cigányság aranykorszakának a lenyomata. Sokan ráismertek a fotókon szüleikre, nagyszüleikre, testvérükre, ismerősükre, amint lakodalmakban vagy mulatságokban muzsikáltak. Az eseményen beszédet mondott Varga Géza, a Jobbik országgyűlési képviselője, Vidák József, a Tura 2003 Civil Egyesület nevében és Gólya József Loby, a Toskoról szóló dokumentumfilm kitalálója és elkészítésének szervezője. Az ünnepi műsor folyamán Szénási János és Bangó Csenge anyák napi verset mondott, Szénási Réka pedig gitárjátékával és éneklésével kápráztatta el a közönséget. Fellépett az Emse zenekar Burai Sándor klasszikus hegedűs vendégszerrelésével, valamint a Mátyásföldi Sztárzenekar a 100 tagú Cigányzenekar Szólistáival, Lukács Tibor vezetésével. A meghívott vendégek közül Domoszlai Kálmán és kedves felesége tisztelte meg jelenlétével az ünneplő közönséget. Sajnos Tura Város Önkormányzatának meghívott vendégei közül most sem jelent meg senki, egyedül Baranyi Miklós képviselő reprezentálta a helyi testületet. A nap végén filmvetítés zárta a napot. Kovács László: „Tosko, az utolsó turai primás” című dokumentumfilmjét valamint a Baranyi sörözőben forgatott „Fehéren-Feketén” c. Hégető Honorka-díjas filmet nézhet meg a közönség. A műsor alatt a Turai Cigánycapat tagjai főztek a külső teraszon különböző finomságokat, hogy az ünnepség után kötetlen beszélgetés mellett egyenek is iganak a vendégek. Az ünnepségen a Magyar Televízió Roma Magazinjának stábjába forgatott. A megjelentek a nap végén egy tartalmas, minőségi, emelkedett és méltóságos programmal lettek gazdagabbak.

Ezúton tolmácsoljuk a szervezők köszönetét minden kedves támogatónak az ünnepség létrejötté érdekében tett segítségükért.

*Takács Pál és Szénási József*

## Sokan figyeltek Kovács Gézára

Magyar Nemzet Online - 2011.05.21 19:54 - GB

A következő évekre érvényes stratégiáról beszéltek az előadóművészeket foglalkoztató európai szervezeteket tömörítő Pearle (Performing Arts Employers Associations League Europe) budapesti tanácskozásán. A kétnapos, szombaton zárult találkozón tisztújítást is tartottak, az elnökségbe választották a Magyar Szimfonikus Zenekari Szövetség elnökét, a Nemzeti Filharmonikusok főigazgatóját, Kovács Gézát. Az elnök Catherine Baumann, a fran-

cia zenekari és zenés színházi egyesület képviselője lett. Az elnökségbe került Julian Bird, a londoni színházi társaság, Rolf Bolwin, a Deutscher Bühnenverein, Joelle Boullier-Debuf, a francia nemzeti művészeti szervezet, Morten Gjeltén, a norvég színházi és zenekari szövetség és Kathleen Lopez Kilcoyne, a spanyol színházi és táncművészeti egyesülés képviselője. Elsősorban olyan témákról tárgyaltak, amelyek a három esztendeje kirobbant és az előadó-művészetet nagyon nyersen sújtó válsággal összefüggésben vetődnek fel: a közpénzek csökkenésének, ill. a közpénzek felhasználásának kérdéseit – mondta el az MTI-nek Kovács Géza. A válság miatt – a skandináv országok, Németország és Franciaország kivételével – komoly bajok mutatkoznak, egyes helyeken 20-30 százalékkal csökkentették az intézményekben a művészek és az adminisztratív munkatársak bérét, kevesebb előadást tartanak, az ifjúsági előadások, zenei nevelési programok számát is mérsékeltek. Nagy érdeklődés kísérte Kovács Géza beszámolóját az előadó-művészeti törvény első teljes évének tapasztalatairól, és különös figyelmet keltett a társasági adó egy részének átcsoportosítása a művészeti támogatásra (a jegybevétel 80 százaléka mértékéig). A módszert más országokban is bevezethetőnek vélték a soros magyar EU-elnökség részeként tartott konferencia résztvevői. A következő soros EU-elnök, Lengyelország kulturális programjainak lebonyolításával megbízott szervezet vezetője meghívta Kovács Gézát, hogy a Magyar Szimfonikus Zenekari Szövetség mintájára segítsen létrehozni az ottani munkáltatói szervezetet, minthogy Európában elemi létfeltétel a társadalmi párbeszéd. Ennek kiépített rendszere van: a munkáltatók, a szakszervezetek, az EU-s szervezetek és a kormányzatok folyamatos dialógusa. Megállapodtak: a Pearle kezdeményezi az EU-nál, hogy finanszírozza az unió a párbeszéd élénkítését célzó programokat azon országokban, ahol ez nem vagy nem jól működik. Őszi konferenciáját Tallinnban tartja a Pearle.

*(MTI)*

## Újra indul a bakterház!

Újra indul a bakterház! - meghozza a Turai Bábszínpad előadásában június 16-án, csütörtökön a Hevesy György Általános Iskola zenetermében. A premiert többhónapos lázas készülődés előzi meg, ugyanis a darabot teljes egészében a bábszakkör tagjai hozták létre. Amint azt Dr. Pap Jolán Ida rendező elmondta, a gondolat egyik korábbi előadás, a Ludas Matyi próbái alatt merült fel. A szakkörösök – most első ízben – kifejezetten kérték, hogy Riedeg Sándor író örökzöldjét vigyék bábszínpadra.

Ahhoz azonban, hogy a szót tett kövesse még nagyon sok teendőket kellett elintézni: Az ötlet után a szövegkönyv megírására került sor, ugyanakkor a bábok, a színpalak, a hanghatások, a világítások beállítása is mind a gyerekek keze munkáját dicséri. Míg korábban az előkészületeket általában a doktornő oldotta meg, most a szakkörös diákok is nagy lelkesedéssel járulnak hozzá a rendezéshez: ők vágják ki a figurákat, készítik el a bakterházat és a többi színpalát; továbbá ők állítják össze a világítás effektjeit is. Rendhagyónak mondható az is, hogy a szerepek aszerint kerülnek kiosztásra, hogy az adott báb melyik diák szívéhez áll a közelebb, ki bánik vele a legügyesebben.

Kedves Olvasóink, jöjjenek el és döntsék el személyesen, hogy kik a Bábszínpad legügyesebb szereplői! A Turai Bábszínpad tagjai mindenkit sok szeretettel várnak!

**Szereplők:** József Dobos, Bakter: Csorba Norbert; Bendegúz: Bazán Máté; Édesanya, Talpas Rozália; Morvai Kitti; Banya: Tóth Ilona tanárnő; Varga Pista suszter, Lókupec: Keserű András; Bodri kutya, Gebe: Morvai Krisztofer; Tehenek: Major Botond; Világítás, Hanghatások: Gólya Bence; Furulyás: Barabás László; Rendező: Dr. Pap Jolán Ida

*Kövári Júlia*





### Stahl Judit turai próba főzője: Tóth Viki

Tóth Viktória, a Képzőművészeti Egyetem hallgatója a grafika mellett más művészeti ágak felé is kacsingat. Kollégistaként a konyhaművészetben is kipróbálja az alkotás örömét. Saját készítésű pizzájára és süteményeire gyakran látja vendégül csoporttársait, de kelt tésztában is verhetetlen. Igazi nyitott szellemű és ízelembimbójtú gasztromán, aki kedveli a magyar hagyományoktól eltérő ízeket is. Kísérletező kedve rendíthetetlen, így próba főzőnek is jelentkezett Stahl Juditnál, nem is sikertelenül. A Stahl magazin 2011 tavaszi számának 43. oldalán olvasható „Besan puda” (indiai csicseriborsólisztes palacsinta) receptje, melyet gluténérzékenyek is nyugodtan ehetnek. Viki jó tanácsa, hogy tudatosítsuk magunkban, hogy másképp működik mint a „magyar” palacsinta. Elkészíteni nem tart tovább 10 percnél (legalábbis Vikinek). Friss mentával kevert, enyhén sózott joghurttal javasolt kínálni, de ha valaki hazai ízeket is szeretne belecsempészni, másfajta mártogatóssal, pl. házi sűrített paradicsommal is élvezetes ízt nyújt. Gratulálunk Vikinek! Az érdeklődők kedvéért az elegyítésre szánt hozzávalók, melyből a szokásosnál vastagabb, 4 db palacsintát sütünk olajban: 12 és 1 dkg csicseriborsóliszt, csipet só, 2 és 1 dl víz, 1 teáskanál joghurt, 1 kávéskanál egész római kömény, 2 kávéskanál reszelt friss gyömbér. Jó étvágyat hozzá!

Esté

### Sóbarlang a Kastélykerti Óvodában

A Kastélykerti Óvodában ismételen kialakított sóbarlang kezdeményezője Dr. Tóth Mária gyermekgyógyász, az Óvoda gyermekorvosa volt, aki egyben a Bóbita Alapítvány kuratóriumi tagja is. A doktornő nagy gondot fordít a gyerekek alternatív betegségmegelőzésére az Óvodában, pl: kúraszerűen csillagánizs-teát itatott velük influenzajárvány idején, javaslatára és a segítségével vette be az intézmény a nevelési programjába a Magyar Mozgáskotta-rendszert, ami a mozgástevékenységen keresztül komplex fejlesztést jelent. A gyógyulni vágyók öröme, s a Bóbita Alapítvány költségvállalásának köszönhetően elérhető a sószoba nyújtotta szolgáltatás – korosztálytól függetlenül – az érdeklődőknek Gólya Istvánné óvodavezetővel egyeztetve, s természetesen a kastélykerti ovisok megelőzőképpen az óvónőjükkel ingyen használhatják a sóbarlangot.

Arról, hogy milyen gyógyászati céllal alkalmazható a sóterápia és milyen elven működik, Tóth doktornő nyilatkozott lapunknak: A sószoba lényege, hogy a sóteglából épített helyiségben egy negatívan ionizált levegő közeg keletkezik, melynek igen pozitív hatásai vannak. Ezek a negatív töltésű ionok megkötik a port, a pollent, az allergéneket, a baktériumok számát pedig lényegesen csökkentik. A levegőből a légzőrendszerbe is bekerülnek, ahol fertőtlenítő funkciójuk mellett, a légzőszervek természetes védekező, öngyógyító funkcióját stimulálják. Hurutoldó hatásuk révén kitisztítják a váladéktól a légutakat, ezáltal a betegségek okát szünteti meg. Semmi rossz mellékhatása nincs, csak a váladék fokozott ürülése, de ez a lényege az egésznek.

A sópára eljut a legkisebb hörgőcskébe és légjratokba, ahol magához vonzza a "szennyeződést", melyet a beteg később felköhög. Mindezek alapján elsősorban aszthmában, légsőhurutban (krupp), arc- fül és homloküreg problémákban szenvedőknek, pollen okozta allergia esetén, valamint egyes bőrbetegségekben (pikkelysömör, ekzéma) kiegészítő kezelésre alkalmazható. Különösen alkalmas óvodákban, iskolákban ott, ahol 20-25 kisgyermek tölti összezárva napjait. Használható megelőzés céljára is, mert ha egy megfázás után só-terápiával kitisztítjuk a légutakat, akkor nem marad lerakódás, amely táptalaja a következő fertőzésnek. Sokszor azt hiszik, hogy a gyerekek mindig



megfáznak, vagy elkapják egymástól a bacikat, de az a tapasztalat, hogy legtöbbször meg sem gyógyulnak igazán, hanem saját magukat felülfertőzik. A mérések alapján, a sószobákban szinte nullával egyenlő a csíraszám, így a bent ülők nem kaphatják el egymástól a betegséget. A só fertőtlenítő hatással bír. Ide a betegségek lefolyása utáni állapotban jönnek, amikor nem múlik a köhögés, vagy fennmarad a gyulladás. A lázas állapot kizáró ok a sószobában való tartózkodásra.

Felmerülhet a kérdés, hogy mi a különbség az otthon bekapcsolt sólámpa és a sószoba között? A levegőben lévő só töménységében. Gondoljuk el, hogy egy kis tömbnyi sóból mennyi negatív ion, és só szabadul fel egy sólámpa esetében, és milyen sós lehet a levegő egy 13 m<sup>2</sup>-nyi területen, ahol közel három tonna sóteglá van, és még tömény sóoldat is párolog. A sószobában negyvenszer sósabb a levegő, mint a tengerparton. És, hogy mennyire hatásos egy sóterápia? Ha sikerül jól kitisztítani a légutakat a huruttól, akkor sokáig lehetünk egészségesek. Vírus ellen nem véd semmi, de tiszta, egészséges légutakkal egy vírusos betegség lefolyása is más, mintha tele van hurutos góccokkal. Ha valaki köhög, beteg, mindenképpen érdemes kúrát csinálni, és utána lehet fenntartó kezelésként eljönni hetenként, vagy időszakonként egy újabb kúrára.

Arról, hogy milyen öltözékben, milyen elfoglaltságokkal töltik az időt a gyerekek a sószobában, Gólya Istvánné Anikó óvodavezető beszélt: Teljesen normál, utcai öltözékben kell jönni. A cipő tetejére kell mamuszt felhúzni, hogy minél jobban meg tudjuk őrizni a tisztaságot, és a pormentességet. Egy alkalommal 40-50 percet el kell tölteni, és ezt kúraszerűen kell ismételni, minimum 10 napig. Természetesen nem mindenkinek elég a 10 óra, mert egy idült betegségnél ennél több kell. A beteg úgyis érzi, hogy van-e még szüksége a terápiára. Erdélyben, a parajdi sóbányába orvosi beutalóval mennek ez emberek, és napi 3-4 órát töltenek el naponta. Az a tapasztalat, hogy főleg gyermekkorban még az asztma is meggyógyul, ha egy-két évig kúrát vesznek félveként.

A sós levegő szagtalan, csak annyit érzünk, hogy ez a levegő más, mint a szokásos. Kúrák után sokszor oldódik a lerakódás, és ez náthás tünetekkel, a váladék ürülésével, köhögéssel járhat. Sokan azt hiszik, hogy megfáztak, pedig csak a só fejt ki áldásos hatását. Meglepődnek, hogy milyen sok, lerakódott váladék van bennük és a gyerekekben. El lehet kerülni az orrandulák kivételét, mert eltűnik az a közeg, ami gyulladásban tartja, mert szépen összehúzódik a megduzzadt nyálkahártya.

A jó hír, hogy gyógyulás közben szerencsére nem kell egy helyben ülni a gyerekeknek. Vannak játékaik, de lehet hozni a saját otthoni kedvenceket is. Ilyenkor van egy nyugodt óra, hogy a szülő a gyermekével foglalkozzon. Mesélhet neki, társasozhat vele. Ha nagyobbacska, akkor tanulhat, olvashat, hallgathat zenét, stb. A lényeg, hogy nagyokat lélegezzenek a jó, sós levegőből.

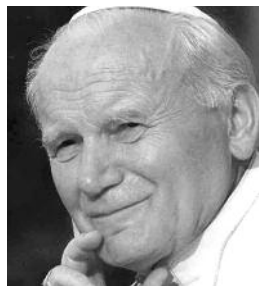
Seres Tünde

A sószoba használatának lehetőségével és a sóterápiával kapcsolatos kérdéseikkel forduljanak Gólya Istvánné óvodavezetőhöz.  
Tel: 30/6384600, e-mail: 1esovoda@invitel.hu



## II. János Pál pápa boldoggá avatása

*Bizonyára nagyon kevés az az ember – akár hívő, akár nem –, aki ne tisztelte volna II. János Pál pápát. Egyéniségéből sugárzott valami, ami kiváltotta mindannyiunktól ezt az érzést. A fiatalok – mint láttuk a TV-közvetítésekkor – rajongtak érte, mert még idős korában is tudott a nyelvükön szólni. Ezért virrasztottak Rómában is olyan sokan azon az éjszakán, amikor halál-tusáját vívták; ezért skandálták temetésekor; és írták fel hatalmas transzparenszre, hogy „Santo Subito” „Azonnal Szent”!*



A mindannyiunk által tisztelt pápa életrajzából egy pár adat: „Karol Wojtyła 1920. május 18-án született a lengyelországi Wadowicében. Kora ifjúságában megrendítette örömét és derűjét az, amikor fiatalon elveszítette édesanyját. Karol ekkor kilenc éves volt. Három évvel később bátyja, Edmund is meghalt, és 1941-ben – 21 évesen – Karol elvesztette édesapját is. Isten Anyjához fűződő kapcsolata különösen is

mély volt és élő, amelyet fiúi gyengédséggel élt meg, mint aki édesanyja karjaira hagyatkozik és lovagias férfiassággal, amely mindig kész Úrnője parancsait teljesíteni: „Tegyétek azt, amit Fiam mond!” A Mária iránti teljes ráhagyatkozás kifejezésre jutott püspöki jelmondatában: „Totus tuus” („Egészen a Tiéd”), amely pápai jelmondata is maradt. 1978. október 16-án választották Róma püspökévé, pápává, amikor a II. János Pál nevet vette fel. Pásztori szíve, egészen Isten Országáé ügyének szentelt alakja ismertté vált az egész világon. „Krisztus szeretetét” vitte el mindenhová. Ez volt a motorja számtalan apostoli útjának a különféle kontinenseken. Kiváló sodró ereje volt, amelynek az isteni Gondviselésbe vetett bizalom volt az alapja. Ez hajtotta II. János Pált, aki két diktatúra tragikus tapasztalatait élte át.

1981. május 13-án merénylet áldozata lett, és az utolsó éveiben az egyre előrehaladó betegség fizikai megpróbáltatásait kellett elszenvednie. Szüntelenül a remény látóhatárait figyelte. Arra hívta az embereket, hogy döntsek le az elválasztó falakat, törjék le a kétségbeesést, nyissanak szárnyakat a lelki, az erkölcsi és az anyagi megújulás célja felé. Hosszú és termékeny földi tartózkodását 2005. április 2-án, szombaton fejezte be a vatikáni Apostoli Palotában, Fehérvasárnap vigíliáján, amelyet ő az Isteni Irgalmasság vasárnapjának nevezett.

2011. április 30-án kezdődött meg a II. János Pál boldoggá avatásának szentelt három nap eseménysorozata: szombaton este imavirrasztás, vasárnap a boldoggá avatási szentmise, hétfőn pedig hálaadó szentmise. XVI. Benedek pápa pápasága egyik első mozzanataként elfogadta a tömeg kiáltását: „Santo Subito” „Azonnal Szent”, és megengedte, hogy elkezdjék II. János Pál boldoggá avatását. „A pápát, akit hat évvel ezelőtt a föld méhébe helyeztünk el, most visszakapjuk, mint mennyekben élő boldogot. Most már hivatalosan és közösségeinkben is kérhetjük közbenjárását, dicsőíthetjük Istent rajta keresztül.” – emlékezett meg róla a volt titkára, a lengyel származású Dziwisz bíboros. A boldoggá avatási szertartás május 1-én, vasárnap 10 órakor kezdődött. Agostino Vallini bíboros, a pápa római helynöke kérte a pápától Isten Szolgája, II. János Pál pápa boldoggá avatását. „Szentseges Atya! Mint Őszentsege római általános helynöke alázattal kérem, hogy Isten tiszteletreméltó szolgáját, II. János Pál pápát a boldogok sorába iktatni méltóztassék!” XVI. Benedek pápa a következő szavakkal hirdette ki a boldoggá avatási dekrétumot: „Elfogadva testvérünknek, Agostino Vallini bíborosnak, római egyházmegyei általános helynökünknek, sok más püspöktestvérünknek és sok hívőnek a kérését, miután meghallgattuk a Szenté avatási Kongregáció véleményét, apostoli tekintélyünkkel engedélyezzük, hogy Isten Tiszteletreméltó Szolgáját, II. János Pál pápát mostantól kezdve boldognak nevezzék, és ünnepét minden évben október 22-én, a kánonjogi előírások szerint megállapított helyeken és szabályok szerint megünnepeljék. Az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében.”

(Az ünnepnap 1978. október 22-re, II. János Pál péteri szolgálat megkezdésére utal.)

Életútjával példát mutatott nekünk a küzdelemre, a szenvedések elviselésére és leginkább a hitünkért való harcra. Mert a saját életünkben mindannyiunknak lehetősége van hitünket megvallani, kiállni mellette. Ezért kezdte ő is a pápai szolgálatát ezzel a mondattal: "Ne féljete!" Soha nem félt senkitől, még a világ diktátoraitól sem, a sok életveszélyes fenyegetéstől sem, mert érezte a Szűzanya pártfogását, hiszen egész életében belé kapaszkodott, és ott volt a Gondviselésbe vetett rendíthetetlen hite is. Többek között ezért is állította az Egyház élénk példaképnek. Imádkozunk hát hozzá, mert kedves lett nemcsak égi édesanyja, Mária előtt, hanem Megváltónk, Jézus előtt is. Kérjük közbenjárását a fiatalokért, akiket szenvedélyesen szeretett, a családokért, akik a sátán támadásának vannak kitéve, de mindannyiunkért is, hogy Isten áldását áraszsa ránk!

*Palya János plébános*

### Lőrincz Kálmánné Sára Erzsébet 1925-2011



A turai lakóközösségnek jónéhány olyan tagja van, aki családi és munkahelyi kötelezettségein felül számos területen teljesít szolgálatot, igyekszik csendben tenni, örömet okozni másoknak is. A 86 évet megélt Sára Böske néni is ilyen volt közöttünk. Ha még lett volna alkalmunk beszélgetni vele, bizonyára neki is sok régi története lett volna lapunk rovata számára.

Szép kort élhetett meg a Jóisten kegyelméből, melynek csak utolsó rövid szakasza telt betegséggel. Anyák napján még együtt örült szeretteivel, majd néhány nap múlva, május 8-án eltávozott a földi létből. 1945. augusztus 15-én ment férjhez Lőrincz Kálmán szobafestő-mázoló mesterhez, akivel boldog házasságban három gyereket (Kál-

mán, József, Erzsébet) neveltek fel, akiktől 6 unoka és 3 dédunoka született. Hosszú dolgos életében sokáig az ÁFESZ-nél volt, mint ügyintéző, majd nyugdíjasként az akkori II. sz. Óvodában képesítés nélküli óvónőként tevékenykedett.

A hitélet buzgó gyakorlója jellemezte életét. Fiatal korában gyakran szerepelt a Szent Imre Kör által rendezett színelőadásokon, pl. a „Nagy mama” és a „Napraforgó” című darabokban. Egykori KALÁSZ-tagként még nyugdíjas korában is aktívan részt vett a szervezet munkájában, egy időben vállalva annak vezetését is. Családjukban különös adomány volt a tisztán zengő énekhang, melynek, a hét testvér közül Böske néni is birtokában volt. Személyes elmondása szerint iskolásként énekelt is fel zenei gyűjtést végző szakembereknek tanító kiválasztására, de később elsősorban az Úristen dicsőítésére használta, hisz éveken át tagja volt a turai templomi énekkarnak. Idős korában sem vesztett sugárzó szépségéből, melyen átragyogott tiszta lelkiülete, így

nem véletlen, hogy 2000. június 25-én, a Millenniumi Zászló átadásának turai ünnepi ceremóniáján, a képviselő-testület felkérésére zászlóanya volt. Akkor úgy fogalmazott, hogy élete egyik legmegtisztelőbb feladatát kapta a településtől, amit nagy izgalommal és szerénységgel teljesített.

Május 13-án helyezték nyugóhelyére a turai régi temetőben, 1987-ben elhunyt szeretett férj mellé. Nyugodjék békében.



# Keresztállítók és gondozók Turán

Magyarországon szabadtéri kereszték állításáról a középkor óta beszélhetünk. A nép meghatározott célokkal emeltetett kereszteteket. A kereszt jele mindenféle felhasználásban gondúzó célú. A szántóföldeken, szőlőkben és keresztutakon felállított kereszték a pogány istenszobrok keresztény átalakításai. Természeti csapásoktól, férgektől, madaraktól, tolvajoktól óvja a termést, bajtól a falut. Távol tartja az útonállót, a gonoszt, a betegséget és gyógyít. A néphit szerint az útkereszteződéseknél vannak a rosszak és bűbajosok, akik arra várnak, hogy az arra haladókat megrohthassák. Ezért nem véletlen, hogy sok keresztet állítottak az utak kereszteződéséhez. A kereszték nagy részét fogadalomból vagy hálából emelték, esetleg régi szerencsétlenségek emlékeként. A kereszték egy részét magánszemély vagy család állította, más esetekben azonban több személy vagy család, esetleg egy egész faluközösség fogott össze.

Ha a keresztet nem védett területre, vagyis nem templom és temető területére állították, akkor gyakran kerítéssel vették körül, amely egyrészt védte a keresztet a legelésző állatoktól, másrészt figyelmeztette az arra járókat a hely szent voltára. Rendszerint dísznövényeket ültettek erre a területre, és időnként a kerítésen kívülrre is, vagy magas fákkal vették körbe a területet.

A kereszték helyei fontos pontok voltak a térképeken. Segítették a tanyavilágban és a szántóföldeken a tájékozódást. Gyakran ezekről kapták nevüket az egyes tanyadulók. A kereszték tisztelete általános volt a magyar nép körében. Az arra járó férfiak megemelték kalapjukat, míg a nők keresztet vetettek. Gyakran imádkoztak előtte egyénileg, de néha több asszony, esetleg egy egész rózsafüzér-társulat kereste fel a falu keresztjét. Ilyenkor virágot, koszorút vittek rájuk, és szükség esetén esőért könyörögtek. Fontos állomások voltak a búcsújárás útvonalába esett kereszték. Ezeknél a búcsúsok megálltak imádkozni, énekelni. A kereszt körüli területet az állítató család vagy közösség, főleg az eladó lányok gondozták. Ők vitték a virágokat és az ő feladatuk volt, hogy minden nyári szombaton és a jeles ünnepeken virágcsokrot tegyenek a feszület lábához. Az alapító család kihalása, esetleg elköltözése után a környéken lakók viselték gondját a keresztnek.

*A szentlélek pünkösdi eljövételével ér végét a húsvéti ünnepekör, de a katolikus egyház egész évben emlékeztet arra, hogy Jézus értünk, bűneinkért szenvedett és halt meg a kereszten, majd harmadnapra feltámadt. E jelkép különböző művészi igénnyel való megfogalmazása, kőből, márványból, fából, vasból vagy festett lemezről való elkészítése évszázadokon kísér végig. Az egyik legrégebbi turai kereszt a Rákóczi úton található.*

A Historia Domus (plébánia története) és a Váci Püspöki Levéltár adatai szerint itt már régen is kereszt állt. Az eredetét 1868-ban Szilágyi Orbán állította, fenntartására 12 forintot hagyott. 1930-ban Szilágyi Mihály sárközi lakos és neje a Hévízi úton lévő rozoga fakereszt helyett kőkeresztet állítottatott. A keresztet 1975-ben újították fel. A következő felirat olvasható rajta: **Dicsértessék a Jézus Krisztus! Isten dicsőségére állította Szilágyi Mihály és neje Seres Rozália.**

A keresztet napjainkban Benke Ferencné Sára Erzsébet (apja Sára József, anyja Tóth G. Erzsébet) gondozza, aki megörökölte a szüleitől.

– *Ami meséltek az öregek – mondja – az én apai nagymamám, Sára Józsefné Jenei Mária gondozta a keresztet. Amikor anyám ide jött férjhez, ő örökölte meg a keresztgondozást. Most pedig én gondozom. Gyerekkoromban anyám és a környékbeli asszonyok gondozták a keresztet és a környékét. Akikre emlékszem, Pásztor Mancsi néni, aki szembe lakik a kereszttel, Lajkóné Gulyás Erzsébet. A kereszt fontos hely volt itt a főút mellett. Régen, amikor jöttek búcsúkor Máriabesnyőről gyalog a hívek, akkor a Lipták bácsi (aki órák volt a Katona utcában) felesége, Vaskó Julcsó néni öltöztette fel a keresztet mindig az ünnepek előtt, hogy méltóképpen fogadja a híveket. Virágokkal körbe rakta, feldíszítette a feszületet. Akkor itt álltak meg először a zarándokok. Volt nálunk az udvarban egy nagy vastekő, abban megmosakodtak és mentek tovább félfrissülve. Mi lányok is hoztuk a lobogót gyalog Besnyőről. Előző nap elmentünk lovaskocsival és ott ahudtunk, a szabad ég alatt. Ma már ilyen búcsújárók nincsenek. Ha van virágom, kirakom, összesöpörök körülötte, kikapálom a fűvet. Mindenszentek után én szedem össze a gyertyamaradékokat. Az idősek gondot fordítottak a kereszt rendbetételére. Ha mi nem leszünk, nem tudom, ki fogja gondozni. Már így is szét van repedve a beton része. Meg kellene erősíteni az alapot. Lassan életveszélyes lesz.*

A másik legrégebbi útszéli kereszt a Hatvani úton az „Agyigasnál” található. A keresztet Tóth János állította 1878-ban. Ez valószínűleg fa kereszt volt. Ennek helyére 1907-ben Tóth Zsiga Jánosné kőkeresztet állítottatott. **ISTEN dicsőségére állította: Tóth Zsiga Jánosné, szül. Szilágyi Ilona és gyermekei az Úrnak 1907-ik évében.**

Ezt a keresztet is az állítató család gondozta. Majd a család után a Vasút úti asszonyok vették át a stafétát. Annak sem volt írott szabálya, hogy ki is gondozza a keresztet. Akiben megszólalt a lelkiismeret, az tette rendbe. A régi időkről Pásztor Anna, Panni néni és férje Szabó László mesélt.

– *Itt laktunk a vasúttelpeken. Gyerekkoromtól, Sima Erzsébet Bözsi volt a barátnóm. Szedtünk vadvirágot, leraktuk a kereszt elé. Később ta-*

*nakodtunk, hogy be is kellene festeni. Az asszonyoknak szóltam, hogy segítsenek már. Összefogtunk, vettünk festéket és bemázoltuk a keresztet. Magunktól kezdtük el gondozni, nekünk ezt nem mondta senki.*

Egyszer furcsa dolog történt. Mentem arra biciklivel és látom, Jézus teste le van fűrészelve. Keresgéltem a fűben hátha oda dobtá az az elvetemült. A fűben megtaláltam, szét volt fűrészelve. Vandálkodott vele valaki, bosszút akart állni a Jóistenen. Elvittem a testet a templom mögötti régi lakatosműhelybe. Megkértem, hogy hegessze meg. Ő próbálkozott vele, de nem tudta megjavítani. Azt mondta ez különös anyagból van, nem tudja megheggeszteni. A fiamnak is említettem, aki Hatvanba nősült. Elvitte az apósához Hatvanba és az megjavította, majd le is lett festve. Morvai Bóbéval, az öcsém feleségével ketten fehraktuk a keresztre Jézus testét, ami nagyon nehéz volt. Sima Bözsi és annak lánya, a tsz-ből a régi kolléganők is sokszor segítettek. Nagy csomó földet hordtunk a kereszt elé. Beültettem lapos fenyővel, de én is 84 éves vagyok, már nem bírom gondozni. Később még be is festettük vagy háromszor. Bekapáltuk a környékét, különösen az egyházi ünnepeken. Pásztor Erzsébet, Koter Bözsi is a gondozók közé tartozik, virágokat vitt ki, gondozta, de már ő sem bírja. Benke Laci - aki festő volt - a feleségével, Kuti Máriával kijesztette a keresztet. Laci sajnos már nem él. Azóta így van a kereszt. A fiatalok nem gondozzák és szerintem már senki sem fogja gondozni.

A legrégebbi fakereszt a Park út és Kossuth út sarkánál van. Régen ez volt rajta: **Készült 1881 márciusán az Istennek.**

A fából készült kereszt azóta ki lett cserélve a rossz állapota miatt és a felirat sem található már meg rajta. Gondozását az ott élők végzik, mindig van friss virág előtte. A keresztéről Erdélyi Sándor beszélt.

– *Mi 1972-75 között építkeztünk. Akkor a kocsibejárónk mellett volt a kereszt. Engedélyt kellett kérni a plébániáról és honvédségtől, hogy el lehessen tenni a kapubejáróból a keresztet. Akkor került ide a két telek közé. Megerősítve raktuk ide át, de idővel annyira rossz állapotba került, hogy a fa kereszt ki lett cserélve és fel lett szentelve. A régi kereszt oldalán fogó és egy kalapács volt ráfaragva. A kereszt gondozását többen is véggezzük. Különösebb gondot nem jelent, hiszen amikor kint söprögetünk a kereszt körül is kitararítjuk. A környékbeli asszonyok által mindig van itt virág. Dudás Vincéné Jolika néni is a gondozók közé tartozott régebben. Győri József és Győri Tibor feleségei is mindig hozzák a virágot. Tehát ez itt rendben van*

Tóth János sárszögi lakos a saját háza előtt lévő, szintén rossz fa kereszt helyett egy szép új kőkeresztet állítottatott fel a Historia Domus szerint. Ez a Szent István úton található. A felirat rajta: **Dicsértessék a Jézus Krisztus. Mindörökké. Ámen.**

Isten dicsőségére állította Tóth János és neje: Tóth Veronika 1930

A postával szemben is áll egy kőkereszt ezzel a felirattal: **Isten dicsőségére állította Tóth Gál János és családja 1929.**

A keresztéről Tóth Gál Rozália (Galcsi Rozi néni) mesélt.

– *A nagyapám állította a keresztet 1929-ben, a felesége, Benke Borbála halála után három évvel. Az apám, Tóth Gál János mesélte, hogy ő*





Szabó László és Pásztor Anna és az állaluk gondozott Hatvani úti kereszt



A hévízi úti kereszt és gondozói: Sáráné Tóth G. Erzsébet és lánya, Benkéné Sára Erzsébet



A Hatvani úton és a művház mellett

A legfiatalabb kereszt a zsámboki úton a cigány lakosok jóvoltából

Keresztek a Park úton és a Holló közben

Ásta ki az alapot és sokat dolgozott vele, de a kereszt szentelésére nem hívták meg. A kereszt gondozását sokáig apám testvére Tóth Gál Veronika végezte. Majd később, amikor idősebb lett többen is bekapcsolódtak a kereszt karbantartásába. Az én öletem volt, hogy a keresztet be kell festeni. 2003-körül lett felújítva. Három unokatestvérem is beszállt a költségekbe, de a nagyobb részt én finanszíroztam. A család gondozta, amíg éltek. Én sem vagyok már fiatal, nem bírom a kereszt környékét gondozni. A kereszt gondozását Tóth László (Puhos) és Tóth Péterné Tóth Zsiga Ilon néni vállalta először; ők nem a családhoz tartoztak. Felásták a kereszt körül, beültették virágokkal. Később Köles Lászlóné Tóth Erzsébet (Kis Ila Bözsi) néni gondozta, de ő már elköltözött a lányához Gödöllőre. Most nem tudni ki lesz az, aki önként vállalja a kereszt rendbetételét.

A legfiatalabb köztéri kereszt a Zsámboki út és Fráter Lóránt utca sarkán található. Baranyi Miklósnénak jutott először eszébe, hogy az egész Zsámboki úton nincs kereszt. A turai cigány lakosok adták rá össze a pénzt. A munkába járó férfiak esténként betonozták az alapot, kiirtották a bozótot, festették a kerítést és megindult a virágok áradata, amikor a kereszt elkészült. 1998. augusztus 9-én, délután 5 órakor történt a megáldása, több száz ember előtt. Tóth Péter Domonkos, ócsai prépost-plébános végezte a megáldást. Részt vett a szertartáson Lukács András plébános, Nagy Árpád prépost, kerületi esperes és Bíró Mihály püspöki tanácsos esperes.

A kereszt felirata: **Isten jószágát megköszönve, életükre áldást kérve állították: 1998 Turai Cigány Lakosok. Ap.Csel. 10, 34-35: Péter így kezdte beszédét: „Valóban el kell ismernem, hogy az Isten nem tesz a személyek közt különbséget. Mindenki kedves előtte, aki féli, és az igazsághoz igazodik, bármely nép fia is.”**

A kereszt gondozását a cigánytelepi asszonyok végzik. Kátai Lajosné Éva az, aki legtöbbször a kereszt környékét rendbe rakja, de ünnepek előtt többen összegyűlnek az asszonyok, hogy széppé varázsolják. Vidák József a kereszt melletti ház tulajdonosa vállalta régen a kereszt melletti rész locsolását. A gondozást az asszonyok önként végzik. Azok részt vesznek a munkában – a teljesség igénye nélkül – Baranyi Miklósné Edit, Szénási Dezsóné Csibi, Horváth Gyuláné Éva, Szénási Gáborné Nóra. A kereszt előtt mindig friss virág van, hisz azt szinte mindenki visz. A nagy kérdés itt is, hogy az idősek után a fiatalok átveszik-e a staféta botot.

A közterületek mellett több családi ház kertjében is állítottak keresztet. Ezeket, amíg élnek a tulajdonosok ill. leszármazottjai, azok gondozzák. Ilyen kereszt látható a Hatvani út egyik udvarában. A kereszt en az áll: **Te vagy Krisztus az élő Istennek Fia, hová menjünk, nálad vannak az örök élet Igéi. Isten dicsőségére állította: özv. Tóth Máté Józsefné szül. Sima Anna és családja. 1910.**

A szomszédos házban a keresztet állítók dédunokája, Tóth Istvánné Tóth Mária él családjával. Ezt a keresztet mindig az ő családjuk gondozta. A dédszülők után a nagyszülei, Tóth István és Meleg Ágnes lakott a házban. A nagymama mindig kapálta, virágokkal körbe ültette, gondozta, vigyázott rá. Az öregek után fia, Tóth József feleségével, Csányi Erzsébettel lakott az épületben. Ők is folyamatosan figyelték a keresztet, ők festették át utójára. Amikor a család ebből a házból kihalt, a házat eladták. Ma ebben Bozó Antal él a családjával. Nekik már nincs semmi köztük a keresztet állító családjához. A ház megvételével a keresztet is megkapták. A család építkezik, a ház teendői mellett anyagiak nem maradnak a kereszt felújítására. Elmondták, hogy semmi akadályt nem gördítenének az elé, ha a hívek összefognának és a keresztet felújítanák, ők is hozzájárulnának ehhez. Virág mindig van a kereszt előtt. A teljes felújításhoz viszont komolyabb összegre lenne szükség.

A Kossuth Lajos utca alvégi részének egyik házában kiskertjében álló kereszt en olvasható: **Dicsértessék a Jézus Krisztus. Mindörökké. Ámen. Isten dicsőségére állította: Benke Sándor és családja 1935.**

Benke Sándor dédunokája lakik benne, Meleg Józsefné Benke Mária. A dédszülei állították a keresztet hátlából, hogy újra visszakerültek ide lakni ebbe az utcába. A keresztet mindig a családja gondozza és tatarozta. Most is van mindig virág körülötte és előtte.

A Holló köz és a Gábor Áron utca sarkán lévő házból is kihalt a keresztállító család, így a kereszt idegen kézbe került. Felirata: **Dicsértessék A Jézus Krisztus. ISTEN DICSŐSÉGÉRE ÁLLITTATA: Holló István neje: Gábor Mária és családja. 1938.**

Az új tulajdonos Mészáros József három éve költözött be a házba családjával. A lakás megvásárlásával úgymond a keresztet is „megörökölte”. Régen egy kis kaput kinyitva lehetett a kereszt elé menni. Ma már ez be van drótozva. Mészáros József elmondta, ők dolgozni járnak, és nem akarják, hogy idegenek mászkáljanak ott az udvaruknál. Rengeteg a betörés és a csibészeket a kereszt sem tartja vissza. A kereszt jogi státusza nem rendezett, kihez tartozik és kinek kellene rendben tartania. Mészáros József szerint az lenne a szerencsés, ha az egyház saját kezelésébe venné és elvinné a templomkertbe. Ott figyelnének rá a hívek, gondoznák, így pedig csak állásukban tönkre mennek, és idővel balesetveszélyessé válnak.

Azt, hogy mi lesz a kereszt további sorsa, nem tudni. Talán mindig akad, aki szán rá pár szál virágot, egy doboz festéket, körbekapálja, összeszedi a szemetet körülötte. Egy héttel a beszélgetésünket követően Benke Ferencné Sára Erzsébet és fia elkezdte a Hévízi úti kereszt körüli kerítés és betontalp lefestését. Saját pénzülkön vettek festéket és időt szakítva nekiláttak a munkának. Aki arra jár; láthatja a változást. Csak a betonrészen való repedés aggasztja Benkénét, aki azt mondja attól fél, hogy rádől valakire. Csak hát ki nek szóljon, kihez tartozik ez a kereszt? Kinek kell ezt karbantartania és a balesetveszélyt elhárítania? A kérdések tisztázása mellett, jó lenne, ha lassan minden kereszt megszépülne az egyház, a közösségek, és a helyi vezetés összefogásával. Szénási József



**H**a közélet és Tura, akkor MTV és leginkább Nappali, na meg Szénási József szerkesztői munkája.

2011. április 13-án az első önálló lemezét megjelentető Emse zenekar mutatkozott be a képernyőn. A Galga mente mulatós dallamaiból adtak jó hangulatú ízelítőt, visszaemlékeztek egyik legmeghatározóbb tanítómesterükre, Szénási Tibor Tosko primásra, s beszéltek zenekari terveikről. Tagok: Solymosi Máté - primás, Gólya Sára másodprimás, Farkas Zsolt - brácsa, Gólya Márton - cimbalom, Nagy Norbert - nagybőgő. Ugyanezen adás keretében láthatták a nézők a Demény fivérek, Zsoltit és Lacit, akik évek óta meghatározó alakjai és versenyzői a magyar motorsport „streetfighter” és „stunt riding” ágának, azaz motorjainkon bravúros ügyességi mutatványokkal kápráztatják el a technikai sport szerelmeseit. A nézőknek azonban nemcsak bemutatóztak, hanem arról is beszéltek, hogyan kell felkészíteni a motort a szezonra, a téli pihenő utáni biztonságos forgalomba helyezésnek mik az elmaradhatatlan feltételei. (Lapunk Sportoló egyéniségek rovatában a közeljövőben részletesebben is bemutatjuk majd őket erről az oldalukról.)

2011. április 26-án, településünk aktuális problémái közül egy ismét teret kapott a délelőtti magazinműsorban. Nevezetesen, Balogh Ágnes szerkesztő-riporter jóvoltából megismerkedhettünk a turai illetőségű, Mint a Többi Ember Közhasznú Alapítvány tevékenységével, és annak kuratóriumi elnökével, Tóth-Zsiga Istvánnéval. Az elnök asszony itthon, többek között elmondta, hogy 2010. évben 450.000,- Ft támogatást nyertek a Nemzeti



Civil Alapprogram pályázatán, és 200.000.-Ft-ot a helyi önkormányzattól. Így vált lehetővé, hogy értelmi fogyatékos fiatalok számára elindíthassanak egy foglalkoztatót, ahol a mindennapi élet, önmaguk ellátása, ügyintézés, írás-olvasás- számolás gyakorlása, személyi higiénia, társas élet, témákban fejlesszék a fiatalokat, könnyítve ezzel a velük élő családok sorsát is. A nappali foglalkoztatás hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt folyik, jelenleg 6 fővel. Szombat délután tartják a teljes létszámú összejöve-

## NAPPALI ÉS HÍRADÓ

telt, ahol az iskolába és munkába járók is meg tudnak jelenni. Sajnos a kedvezőtlen törvényi változások

(más szervezetnél lehet támogatásért pályázni), és a korlátozott pénzügyi lehetőségek miatt, mára a pusztalétük is megkérdőjeleződött! Tetézi a bajokat, hogy a foglalkozásokra használt épületet nemrég villámcsapás érte, melynek következtében az általuk használt elektronikai berendezések is meghibásodtak. Pozitív visszajelzés az alapítvány működéséről, hogy a közelmúltban Gavra Gábor főszerkesztő, a Hírszerző szerkesztősége nevében örömet és büszkeségét fejezte ki azért, hogy az Alapítvány pártfoglaltjai közül Lukácsot és Mátét rendszeres bloggereik soraiban tudhatják. E foggyatékos fiatalok részére létrejött szerető, befogadó közösség, ahol a foglalkoztatóikkal közösen érdekes és értelmes programokat valósítanak meg, rátalálhatnak régi vagy újabb barátaikra, igazán megérdemli mindenki támogatását. Tegyük meg mi is mindent, hogy együtt maradhassanak, és gyarapodhassanak!

2011. május 20-án az esti Híradóban számoltak be arról, hogy május 16-án kis híján vonatkatasztrófa történt Tura és Aszód között. 120 km/órás sebességgel száguldott egymással szemben ugyanazon a sín páron két vonat. Mivel három órán keresztül nem működött a biztosító berendezés, így a turai vasutasnak magának kellett átállítania a váltót kézi vezérléssel. Itt következett be a hiba, melyet a turai üzemirányító észlelt, és azonnal jelezte a mozdonyvezetőknek, hogy vészfékezzenek. Szakértők szerint 20 másodperc választotta el a vonat nagy létszámú utazóközönségét a tragédiától. Az effajta esetek is annak a bizonyítékai, hogy lenne mit módosítani a vonatkozó szabályozáson.

2011. május 24-én a Nappaliban Cs.G. turai származású lakos autó adás-vételének tanulságos esetét osztotta meg a nézőkkel. Egy fővárosi autókereskedésen keresztül akarta értékesíteni autóját. A cégre az interneten keresztül talált rá. Bizományba való bevételre kapott ajánlatot. Több hónapos hitegetés után végre felhívták, hogy találtak vevőt, de mivel az érdeklődő hitelre kívánta megvásárolni, így az ügyintézéshez szükség volt a törzskönyvre, melyet Cs.G. át is adott. Innentől azonban egy nap leforgása alatt eltűnt az egész kereskedés, s kifizetésnek nyoma sem volt. Az érintett a sikertelen telefonok után feljelentést tett - mint megtudta, az ügyben 46.-ként -, majd magánnyomozásba kezdett. Kiderítette, majd felvette a kapcsolatot azzal a vevővel, akinek az ő nevében, de nem az ő aláírásával eladták az autót. A rendőrségnél azonban nem a megfelelő ügyintézőt fogta ki Cs.G., éppen olyat, aki rövid időn belül távozott az állományból. Az ügy még nem zárult rá, de a kárvallott reménye fogytán, hiszen felvilágosítást kapott arról, hogy a törvény a jóhiszemű vevőt védi. (A kereskedői visszaélés egy másik fajtájának „tanmeséjét” közöljük majd lapunk következő számában, egyik olvasónk felhívása jóvoltából.)

Seres Tünde és Pető János

## XXXV. BÁRDOS LAJOS ZENEI HETEK IX. TURAI NÉPZENEI- ÉS KÓRUSTALÁLKOZÓJA

**IDŐPONT: 2011. június 25., szombat 16.00 óra. HELYSZÍN: Bartók Béla Művelődési Ház**

**KÖZREMŰKÖDNEK HELYI ÉS VENDÉG KÓRUSOK, NÉPZENEI EGYÜTTESEK, SZÓLISTÁK:**

**ERDŐKERTES** - Kertesi Kamarakórus - karnagy: Iványi Magdolna ▶ **MEZŐKERESZTES** - Mezőkeresztesi Kórus - karnagy: Birtalan Judit ▶ **TURA** - Világi Női Kamarakórus - karnagy: Kís Anita ▶ **TURA** - Őszirózsza Nyugdíjas Egyesület Népdalköre - vezető: Marinka Sándorné ▶ **TURA** - Óvodás Népi Gyermekjáték Csoport - vezető: Gyenes Orsolya ▶ **TURA** - Jászberényi Viganó AML turai néptánc tagozata - vezető: Szokolik Szabolcs ▶ **TURA** - Podmaniczky Emil Művészeti Iskola turai népzenei tagozatának növendékei - vezető: Unger Balázs és Boda Gellért ▶ **TURA** - Zagyva Banda ▶ **TURA** - Mogyoró Hedvig és Számel Péter - gyimesi és moldvai muzsika ▶ **TURA** - Benke Andrea - népdal ▶ **BALASSAGYARMAT** - Csonka Fruzsina - csemballó

**Belépődíj: gyerek (18 éves korig)/nyugdíjas: 300 Ft/fő, felnőtt: 600 Ft/fő, támogatói jegy: 1000 Ft/fő**





# AKI A BÁRÓNÁL IS SZOLGÁLT

*Jó, ha minél előbb ráébredünk, hogy életünkben mennyire fontos dolog a tapasztalt, idős emberek megbecsülése. Az odafigyelés, és velük való kapcsolat ápolása mindnyájunk javára válik akkor is, ha mai rohanó, sokszor önző élettempónk nem mindig ezt sugallja. Hiszen bölcs tanácsaik számunkra nagy értéket képviselnek, és amikor már nem lesznek, csak a hiányuk marad!*

Interjúalanyunk a 84 esztendőes helyi születésű özv. Szilágyi Péterné Pásztor Erzsébet (Koter Bözsi), akit az ismerősök nagy tisztelettel, manapság egyszerűen csak Mamának szólítanak. Tösgyökeres turai, mindig is itt élt és dolgozott. Idestova 1950 óta a Dobó utcai szerény, de felettebb takaros hajlék szorgos gazdája-lakója. Szellemi frissességét, vitalitását, nyitottságát a mai napig megőrítte! Kiskertjét családja, fiai, unokái és hozzátartozói segítségével állandóan, szépen megműveli, gondozza. A legfinomabb hallevest, széles e határban Ő tudja elkészíteni. Szükség esetén kerékpárjára, most is fiatalokat meghazudtoló lendülettel pattan fel. Családja legfontosabb ügyeit ma is Ő tartja kézben! Hitet sugárzó, megpróbáltatásokat sem nélkülöző, tartalmas életéről beszélgetünk vele, oltahatatlan állatszeretetének kihangsúlyozásával.



A szerző Mamával

Mivel édesapám és férjem is vadászember volt, nem csoda, hogy már fiatal koromban belém ivódott a természet, és a vadon élő valamint a háziállatok iránti feltétel nélküli szeretet. Ez a felemelő érzés egész életemet végigkíséri. Késztetésem hatására mindig nagyon kedveltem állatokat nevelni, tartani és gondozni. Így a II. világháború előtt „Sósbergeréknél” (elegánsabban: „Szószberger” – mondja Mama) is dolgozhattam summásként, mint állatgondozó. Báró Schossberger Zsigmond nem csak híres nagykereskedő volt, hanem igazi úriember, aki a kastély és birtok működését is felelősséggel, kiválóan irányította. 1939-ben, 13 évesen kerültem a fácántelepre, ahol kereskedelmi célokra történt keltetés és előnevelés. A munkákat a délceg, fiatal báró felügyelte, aki általában lóháton közlekedett. Mint lovászfiú, mellette dolgozott későbbi férjem, Péter. Ott ismerkedtünk meg egymással. Azok a régi szép idők!

A háziállatok és fácánok mellett, otthon több ízben neveltem vadkacsákat, vadnyulakat, de felnőve minden esetben szabadon engedtem őket. 1974 év május közepén történt, hogy egy őzgidának véletlenül a gépek elkaszálták az anyját. A szerencsétlen árva bakocskát magamhoz vettem, „dudliztatva” ettettem, és Matyikának neveztem el. Ott nőtt fel közöttünk családtagként, az udvaron. Amikor ivarérett lett, addigi szelidsége, viselkedése megváltozott, ezért kénytelenek voltunk tőle megválni. A Veszprémi Állatkertnek adományoztuk. Annyira a szívünkhöz nőtt, hogy mikor elvitték, meg is könnyeztük. Időközben eleget tett a természet által várótt kötelezettségének is, szabadjára engedhette fajfenntartási ösztönét. Évek múlva nyílt alkalmam az állatkertben őt meglátogatni. Örök élményem marad, amikor ennyi idő után is felismert engem, a régi „pót-mamáját”, s gyengéden, szelíden simult hozzám.



Fácánnevelés szabadtéren



Dudliztatás



Matyika a családtag

Özv. Szilágyi Péterné, egyben a Galgamenti régi népdalok kiváló ismerője és előadója, melyet alkalmam nyílt személyesen is megtapasztalni. Régebben állandó tagja volt az egyházi énekkarnak, és sokszor hívták énekelni esküvőkre is. Helyi kulturális örökségünk e szeletét sem hagy-

hatjuk feledésbe veszni, ezért terveink között szerepel, hogy ezt a gyönyörű népdalcsoportot videofelvételen örökítsük meg az utókor számára. Addig is, Mamának őszintén kívánunk további jó egészséget, és szerető családja körében eltöltött tevékeny, tartalmas, boldog öregkort!

Pető János



## KÖNYVSAROK – A VÁROSI KÖNYVTÁR KÖNYVAJÁNLÓJA

**TERÉZIA MORA – Az egyetlen ember a kontinensen**



Terézia Mora nevéhez főként műfordításokat fűzhetünk (pl.: Esterházy Péter Harmonia caelestis német nyelvre fordítását), bár nem ez az első vagy egyetlen magyar nyelven megjelent önálló munkája. E könyve 2009-ben íródott, és egy igazán 21. századi mű. Két ember szerelmét és házasságát dolgozza fel. A könyvet olvasva arra jöhetünk rá, hogy akár mi magunk is lehetnénk a sorok hősei. Darius és Flora különböző személyiségét az egymás iránt érzett szerelem köti össze, egyébként teljesen eltérő módon látják a világot. Ez viszont nem ok arra, hogy boldogok legyenek, vagy elégedetlenek legyenek.

**ANDRÁS LÁSZLÓ – Egy medvekutató feljegyzései**



András László ezzel a prózai művel debütált, mint író. Előtte elég színes életpályát futott be, melynek során nem írt könyveket. Az „Egy medvekutató feljegyzései” egy meglehetősen szuggesztív könyv, melyben benne rejlik az „elsők” ereje.

Friss és őszinte, felteszi a kérdést, hogy mi a fontosabb: boldognak lenni, vagy helyesen élni? Mert lehet, hogy a kettő talán kizárja egymást.

Reméljük Olvasóink közt is lesznek rajongói ennek a könyvnek és a szerzőnek egyaránt.

**INGRID MORAS – Csomózott karkötők**



A vékony füzetkékben számos szípen elkészített ékszer található, melyet a leírások alapján egyszerűen elkészíthetünk magunk is. A színes fonalaknak és a megadott formáknak csak a fantáziánk szabhat határt. Remek időtöltés lehet esős napokra, vagy éppen kánikulához.

Magunk készített ékszer mindig jó ajándékba adni, és ahhoz még okot sem kell keresnünk, hogy felvidítsunk valakit egy szép színes csomózott karkötővel, könyvjelzővel, hajpánttal, vagy övvel...

**SZEPES MÁRIA – Pöttyös Panni: Csupaszín**



Pöttyös Panni kedves történetei sokunk gyermekkorának kedves emlékei. Szepes Mária nem készült gyermekirodalmi szerzőnek, mégis egymásután adták a generációk a Pöttyös Panni könyveket kézről-kézre.

Ezzel az újabb kiadással szeretnénk kedveskedni mind a gyermekeknek, mind a szülőknek, a könyv kemény táblás borítással és az eredeti illusztrációkkal jelent meg. Reméljük továbbra is törtélen rajongással fogják olvasni Panni történeteit a könyvtárban. Jó szórakozást hozzá!





# KontrolAltR

*Rock-körkép sorozatunk e havi alanya a húsz éves Nemes Attila, aki a KontrolAltR énekes-gitárosa. Annak ellenére, hogy ő és zenekara is igen fiatal és friss, komoly ismertségre tettek már szert a hazai alternatív előadók világában. Februárban a 30Y zenekar előzenekaraként figyelhetett föl rájuk nagyobb tömeg Nyíregyházán. Most a turai olvasók is jobban megismerhetik őket.*

## *Honnan a zene szeretete? Mikor kezdte el zenélni?*

Az első gitáros szárnypróbalgatások lényegében a cserkészethez köthetőek. Annak idején – több, mint kilenc éve – cserkész táborok alkalmával Kis Andrisnak (az Ismeretlen Előadó gitárosának) köszönhetően többször is került gitár a kezembe. 2002-ben elkezdtem gitárokra járni itt Turán, de az csak egy évig tartott. Utána ballagásomra kaptam egy klasszikus gitárt, de inkább csak a magam szórakoztatására zenélgettem. Komolyabbra úgy 3 éve fordult a dolog. Ekkor jelentkeztem az iskolámban, Aszódon egy zenei vetélkedőre – ez jó lehetőség volt igazoltan ellőgni pár órától –, ahol nagy meglepetésemre második lettem. Innentől kezdve minden évben részt vettem ezen a versenyen. A zenekar alakulása is ehhez az időszakhoz köthető.

## *Mikor és hogyan alakult a zenekar? Kik a tagok?*

Az első ilyen verseny után nem sokkal, 2008-ban egy nyársalás alkalmával összeismerkedtem a billentyűsünkkel, Gódor Bálinttal. Pontosabban akkor még nem volt billentyűs, saját bevallása szerint akkor kezdett el újra zenélni, miután mi megismerkedtünk. Ő egyébként hévízgyörki. Akkor még csak annyiban maradtunk, hogy ha egyszer bandát csinálunk, ő lesz a billentyűs, én meg a gitáros énekes. Ez így is lett aztán.

2009 nyarán elhatároztuk a bandaalapítást; osztálytársam volt Domonyból Ádám Reimond, aki kilépett az akkori bandájából és csatlakozott hozzánk mint dobos. Negyedikként az akkori basszusgitárosunk is az osztálytársam volt. Az ötödik tag, Szöllösi Péter Budaörsről pedig a YouTube-on keresztül talált meg. Volt pár videó, amin éppen játszom és először csak az akkordokat kérte el, majd elkezdtünk üzeneteket váltogatni. Kiderült, hogy ő szólógitáros, nekünk meg pont az kellett. 2009 őszén aztán az akkori basszeresünkkel megegyeztünk, hogy külön utakon folytatjuk a zenélést – ő nem érezte igazán magáénak azt a zenei stílust, ami addigra kialakult a bandában. Szóval minden harag nélkül elváltunk egymástól. A jelenlegi basszusgitárosunk, a budai Huszár Ádám szintén a YouTube-on talált meg engem. Először csak gratulálni akart, aztán beszélgettünk és kiderült, hogy ő közel 10 évig basszusgitározott, de egy ujj sérülés miatt abbahagyta. Elhívtam egy próbánkra és – állítása szerint – ekkor meglátott valamit bennünk, ami miatt úgy érezte, érdemes lenne csatlakoznia hozzánk. Vele végül is helyre került minden. Az ő érkezése felpozícionálta a többieket is; elkezdünk komolyabban dalokat írni.

## *Milyen stílusú zenét játszatok? Kik a példaképek?*

Ez elég változatos. Nekem is elég tág az érdeklődési köröm és a zenekarnak is. Összességében elmondható – ahogy a banda nevéből is kitűnik –, hogy mi inkább az alternatív rockzene irányába mozgunk. Én sok stíluson átmentem, míg megtaláltam úgymond a saját zenémet. A számomra meghatározó zenekarok a Hiperkarma, a Kispál és a Borz, a Quimby, a 30Y. Főleg magyar bandákat szeretek, mert angolul még nem nagyon tudok és nekem fontos, hogy értsem az éneket. Van rengeteg fiatal, kevésbé ismert magyar zenekar, akiket nagyon szeretek és fel is léptünk már velük. Persze vannak külföldi kedvencek is: a The Kooks, a Coldplay, a Red Hot Chili Peppers, a Nirvana. A zenekar irányultságát elég nehéz meghatározni. Nagyjából a Coldplay és a Red Hot Chili Peppers vonalon zenélünk, de például a basszusgitárosunknak nagy példaképe Wojtek Pilichowski lengyel basszusgitáros, a dobosunk meg korábban nagy metálós volt. Mindannyian elég sok zenei stílust szeretünk és ezek mind meghatározzák kicsit a hangzásunkat.



Nemes Attila és zenekara

## *Feldolgozásokat, vagy saját számokat játszatok?*

Az első időben, mint ahogy szerintem minden zenekarnál, feldolgozásokat is játszottunk, de kezdetektől fogva saját szerzeményekkel próbálkoztunk. A legelső időkből az én dalöleteim voltak a kiinduló alapok, aztán lassan mindenki beletette, beleteszi a maga ötleteit. Ma már csak saját számokat játszunk; nagyon ritkán próbálkozunk más együttesek dalaival.

## *Hol és milyen gyakran próbáltok?*

Először még Domonyban kezdtünk próbálni egy garázsban, majd Bálint szülei és a hévízgyörki általános iskola segítségével – akiknek ezúton is köszönetünket fejezzük ki – végül is az iskolában kaptunk egy tantermet, ahova járhatunk próbálni. Ez nagyjából heti rendszerességgel meg is történik. Természetesen koncertek előtti hetekben gyakrabban próbálunk.

## *Jelent már meg albumotok?*

2010 novemberében jelentettük meg saját kiadásban az Egyszer volt című első albumunkat. A megjelenés gyakorlatilag annyit tesz, hogy ingyen letölthető a honlapunkról a teljes lemez. Előtte 1-2 héttel Facebookon és egyéb netes fórumon persze meghirdettük a megjelenést. Egyelőre nem ebből akarunk meggazdagodni; jelenleg fontosabb nekünk, hogy minél több ember megismerkedhessen a zenénkkel. A felvételeket még tavaly augusztusban kezdtük el a györki „próba-tantermünkben”. Gázsó Gergő volt a hangtechnikus, ő hozta a felvételhez szükséges felszerelést is.

## *Mondtad, hogy te jársz iskolai versenyekre. A bandával is szoktatok versenyekre járni?*

Jelentkeztünk néhány versenyre, de nem kerültünk be. Mondjuk ezek inkább metálós versenyek voltak, szóval nem igazán a mi profilunk. Nem is igazán célunk, hogy versenyek alkalmával szerezzünk ismeretséget, de mindenképpen jó lenne néha megmérgettni magunkat ilyen téren is.

## *Mekkora az ismeretesegetek? Hova jártok fellépni? Vannak fix helyek?*

Elmondható, hogy az ország különböző pontjairól jönnek megkezesések, persze ez nem azt jelenti, hogy már tömegek ismernek minket. Inkább úgy mondanám, hogy meglepő helyekről érkeznek felkérések. Pl Kőrmend, Szeged. De voltunk már Pécsen, Nyíregyházán, Gödöllőn, Abán, Palotáson. Szóval a hírünk már terjed.

Fix helynek, vagy visszatérő fellépőhelynek mondhatjuk a Hunnia Kávézót Pesten. Ott már négy-öt alkalommal is felléptünk akusztikus felállásban. Ezt a kapcsolatot a helyi gyakorlatilag Kardos-Horváth Jánosnak, a Kaukázus zenekar volt frontemberének köszönhetjük, akivel egy pesti fellépés alkalmával ismerkedtünk össze.

## *Melyik fellépésekre emlékszel vissza a legszívesebben?*

Egy nagyon jó fellépéssorozatunk volt februárban, amikor is három helyen játszottunk két hét alatt. Február 19-én indult egy pécsi fellépéssel a III. Skyrock Fesztiválon; itt nagyjából 50-60 ember volt a koncertünkön. Aztán 25-én Nyíregyházán léptünk fel a 30Y előzenekaraként – ez nagy élmény volt az egész zenekar számára, szerintem ez volt az eddigi legjobb koncertünk. Aztán másnap Pesten a Cökiben (Cökxpon Café) léptünk fel. Ez egy saját szervezésű koncert volt, ahova mi hívtunk meg magunk mellé még három vendégzenekart. Emlékezetes fellépés volt még az Aba Napokon 2010 szeptemberében. Itt a fellépésünk elején még alig voltak a közönség soraiban, de a végére elég szép számú hallgatóság gyűlt össze. Bálint, a billentyűsünk egyébként nagyon lelkes és szokott videóösszeállításokat



csinálni a fellépéseinkről; van, hogy a próbákról is és felteszi a YouTube-ra. Ezeket nagyon jó visszanezézni, mert jól látható a fejlődésünk.

#### *Úgy tudom, a 30Y zenekarral igen jó kapcsolatot ápoltok...*

Még 2009 februárjában szerettem meg a zenéjüket, gyakorlatgattam a számaikat. Ekkor írtam egy levelet az énekesnek Beck Zoltánnak, hogy küldjön pár akkordot, ő pedig nagyon rendes volt és azt mondta, hogy majd személyesen mutat. Akkor év vége felé játszottak is Gödöllőn a Trafóban. A koncert végén odamentem hozzá és nagyon meglepett, mert emlékezett rám. Behívott az öltözőbe és gitározgattunk, beszélgettünk és megtetszett neki, ahogy játszom. Megtudta, hogy van egy zenekarom és mondta, hogy a jövőben majd zenélhetünk is előtűk. Ez most februárban meg is történt. A találkozásunk óta nagyon jó a kapcsolatunk; szakmailag és emberileg is nagyon kedvelem és tisztelem őket. Remélem, több helyre is el tudunk majd jutni vendégzenekarukként.

#### *A CD-n és a honlapon kívül található még rólatok valami az interneten, vagy egyéb médiafelületen?*

Volt egy rádiós megjelenésünk, egy élő beszélgetés a Muzsikusrádióban (<http://www.muzsikusradio.hu>), ami egy internetes adó. Itt az albumunk megjelenésének apropójából szerepeltünk. Nagyon jól beszélgettünk a riportterrel, Városi Veronikával és az albumunkról is lejárt néhány számot, meg én is eljátszottam ott élőben egy dalt. Furcsa, de jó élmény volt. A honlapunkról letölthető az egész műsor. Egy zenekritikai blogon is többször szerepeltünk már. Itt a 2010-es év legjobb magyar lemezei közé is bevásztotta az albumunkat a blog szerkesztője, Láng Dávid ([http://ldkritika.blog.hu/2010/12/29/evzaro\\_lemez](http://ldkritika.blog.hu/2010/12/29/evzaro_lemez)), és ő is készített velünk egy interjút.

#### *Turán hányszor léptetek már föl? Milyen tapasztalataid, benyomásaid vannak?*

Eddig kétszer léptünk fel, mindkétszer a Lipcsei Sörözőben. Az első fellépésen ketten voltunk Bálinttal a zenekarból és az igazából egy születésnap, zártkörű koncert volt. A másik turai fellépésünk is egy születésnap

apropóján volt, de itt már nagyobb társaság előtt zenéltünk. Ez a kevés turai fellépés részben azért van, mert Turán elég kevés a lehetőség. Mi úgy érezzük, hogy lenne rá érdeklődő szép számmal, de egyrészt a rendezvények zömmel nem erre a zenei stílusra vannak ráállva, másrészt pedig igaz, akár a gödöllői Trafóhoz hasonló bulihely sincsen Turán. Reméljük, hogy a művelődési ház és esetleg helyi vendéglátósok is felfigyelnek ránk és a jövőben nyitnak ebbe a zenei irányba, még akkor is, ha a hely adottságai nem kifejezetten koncertre alkalmasak. A Tintahal Rockfesztivál mellett talán érdemes volna több kisebb zenei fesztivált szervezni még.

#### *Mik a jövőbeni terveitek? Hogyan látjátok magatokat?*

Most úgy vagyunk vele, hogy még 40-45 évig együtt zenéljünk. Jól érezzük magunkat és sok fellépést szeretnénk még megélni, és mindezek előtt továbbfejlődni. Az új albumhoz már készülnek a dalok. Szeretjük a dalainkat akusztikus, leülős, nyugisabb formában előadni. Az első fellépéseink is inkább akusztikus felállásban történtek; ilyen fellépéseket is tervezünk még.

#### *Legközelebbi koncertek?*

Egyelőre a nyári koncertjeink helyszínei és időpontjai elég képlekenyek. Tervben van, hogy a Vad Fruttki előzenekaraként is fellépünk és persze szeretnénk a Turai Tintahal Fesztiválon is szerepelni. Minden friss hír felkerül a honlapunkra, így a koncertnaptárunkat is ott lehet nyomon követni (<http://kontrolalter.hu>)

*Cikksorozatunk ezzel ideiglenesen lezárul. Az elmúlt bő fél évben – kisebb-nagyobb szünetekkel – feltérképeztük a jelenleg is aktív, turai taggal bíró rock-zenekarokat. Az itt megjelent zenészek életkorából is jól látszódik, hogy sok fiatal ragad hangszert és próbál zenekart alapítani, így az utánpótlás lehetősége adott. Természetesen a jövőben is beszámolunk minden olyan új előadóról, formációról, amely a rock műfajában méreteti meg magát.*

Köles Tamás

## SPORT – LABDARÚGÁS



### **Tura –BioTech USA hírei**

Harcban a játékevezetők ellen !?! avagy a „Szentek és sérthetetlenek”

Amit a 2010/2011. évi bajnokság tavaszi fordulójában a játékevezetők művelnek mérkőzésről mérkőzésre (tisztélet a kivételnek), megérleli azt a gondolatot a sportvezetőkben, hogy ilyen körülmények között szabad-e anyagiakat és energiát, munkát fektetni a magyar labdarúgásba. E pár bevezető sor nem egyedi vélemény.

#### **TURA-SBTC 0-0**

Tura, 200 néző, vezette: Gelb T. (dr. Szanyi Á., Rábel A.). Játékosok: Edelényi – Takács, Zsolnai (Sáth, 53.), Sukaj, Szabó Á. – Tari (Padutsch, 73.), Jeney, Havasi (Tóth A., 88.), Tóth T. – Blaubacher G., Kovács P. Edző: Lilik Pál. A tavasz folyamán már szokatlanra vált korrekt játékevezetés mellett jó iramú, küzdős mérkőzés volt. A 80. percben Havasi Zsolt büntetőt hibáztott. Lilik Pál: – Igazságos eredmény született. Mindkét csapat mindent megtett a győzelemért, de a helyzetek kimaradtak.

#### **MONOR-TURA 5-1**

Monor, 150 néző, vezette: Laczkó Z. (Fenyvesi A., Gyikó T.). Gól: Sáth. Játékosok: Edelényi – Takács, Zsolnai, Sukaj,

Szabó-Tari (Kovács 46'), Jeney (Padutsch 60'), Havasi (Ludányi 77'), Less K. – Blaubacher G., Sáth Z. Lilik Pál: – Nem lenne méltó sem hozzám, sem a Turához, ha különböző indokok mögé bújnék egy öt-egyre elveszített mérkőzés után. A Monor a futball bizonyos elemeiben főként kerekedve kíméletlenül kihasználta elkövetett hibáinkat. Azt azonban meg kell jegyezni, ha ez a találkozó a három játékevezető nélkül került volna megrendezésre, akkor is lehet, hogy a hazai csapat nyer, de egy tisztább és igazságosabb eredmény született volna, ebben biztos vagyok.

#### **RAFC-TURA 0-1**

Budapest, 100 néző, vezette: Papp I. (Dobsonyi L., Katona L.). Gól: Havasi. Játékosok: Edelényi – Takács, Zsolnai (Tóth T. 60'), Sukaj, Szabó – Kovács (Ludányi 65'), Jeney, Havasi, Less K – Blaubacher G., Papp (Sáth 46'). Rossz minőségű pályán kellemetlen ellenféllel kellett megküzdeni. Az első félidő nehézkes játéka után a második félidőre feljavult a csapat, de a helyzetkihasználás nem változott jelentősen. A helyzetek alapján nagyobb arányú győzelmet kellett volna aratni, így örülünk a 3 pontnak.

Horák Mária



### **GÓLYA ZOLTÁN 1947–2011**



*„Látjátok feleim, egyszerre meghalt és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt. Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló, csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.”  
(Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd)*

A Tura Városi Sport Klub elnökségének tagja, a klub támogatója életének 64. évében, 2011. május 10. napján váratlanul elhunyt. Megrendülten búcsúzik Tőle a klub minden játékosa és elnöksége.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik Gólya Zoltán megtisztelték azzal, hogy utolsó útjára elkísérték és osztoztak gyászunkban.  
Özvegye: Gólyáné Demény Mária és Gyászoló Családja



## JÓTÉKONYSÁGI BÁL A GYEREKFOCIÉRT

*A Turai Hírlap tudósításaiból ismert, hogy komoly, rendszeres, következetesen felépített szakmai munka folyik Tóth M. Imre és Sallai Zoltán vezetésével a turai gyerekfoci területén az U9 és U11 csapatokat érintően. A tréning nem áll meg a nyári szünet során sem. A vezető edző arra is ügyel, hogy ne csak az erőnlét és a technikai tudás, hanem az emberi hozzáállás, a versenysporthoz való erkölcsi viszony, és a közösségélmény is megfelelő legyen.*

Az edzői kalkulációk szerint a 2009 októberében alakult csapatok 2010. december 31-ig mintegy 1millió forintba kerültek. Elsőként is sporteszközöket, egységes öltözeteket, mezeket, sőt kispályás kapukat is vettek, fizették a nevezési, utazási és terembérleti díjakat. Költségvetésük mondhatni csak a dologi kiadásokat rögzíti, hiszen máig az edzői díjazás bérköltése az egyetlen megspórolható tétel – a nem tudni meddig tartható – edzői nagylelkűségnek köszönhetően, jóllehet általában a futballban épp a bérek teszik ki a kiadások jelentős részét. Imréeket az vezérli, hogy a gyerekeknek még időben kínáljanak olyan értelmes és tartalmas elfoglaltságot, amelyben jól érzik és kifejezhetik önmagukat, hisz az nagy valószínűséggel végigkíséri egész életüket. A TVSK költségvetésében csak érintőlegesen vannak benne, hisz esetenkénti pályahasználatra van lehetőség, s mint a klubnál nyilvántartott játékosoknak az igazolások díjait rendezik. Az eddig kizárólag saját zsebből, szülői és a szülők által szervezett egyéb szponzori támogatásokból finanszírozott tevékenység mellé most odaállt Tura Város Önkormányzata is.

A 6-12 éves korosztályt érintő turai gyerekfoci további fejlődésének biztosítása, edzéseszközök fejlesztése, gyermek sportrendezvények finanszírozása céljából fergetegesre sikerült jótékonyági bált szervezett az edzői és lelkes szülői gárda 2011. május 7-én a Demény Étteremben. A jó hangulatot a turai fellépők színvonalas előadása megteremtette, s tovább fokozta a műsoron jelen lévő ifjú futballisták ragyogó gyerekszeme, akik csapatépítő, lelkesítő éneküket, afféle helyi gyerekfoci-himnuszként előadták edzőik vezényletével. A bál fővédnöke Szendrei Ferenc Tura Város Polgármestere volt. A meghívottak közül több intézményvezető is elfogadta a meghívást, sajnos Horák Mária TVSK ügyvezetője az aznapi idegenben játszott felnőtt meccs miatt távolmaradt.

Horák képviselő asszony jegyzi az önkormányzat által március 30-án jóváhagyott sportkonceptiót, melyben külön fejezetben ír az utánpótlás-nevelésről: Jelenleg a városi sportélet tekintetében szervezett utánpótlás-nevelésről részben beszélhetünk. A városban működő oktatási intézményekben folyó testnevelés órai, és diáksporttal foglalkozó nevelők a saját sportági szimpátia szerint végzik feladatukat. Az iskolai testnevelésben és a diáksport-szervezésekben folyó sportági munka nincs szinkronban a városi egyesületben folyó munkával. Az önkormányzat oktatáspolitikáján keresztül szükséges, hogy gyakoroljon hatást a saját intézményeiben folyó sportszakmai munkára, hogy az utánpótlási nevelési bázisa lehessen

a város kiemelt sportegyesületének. Jelenleg óvodás és alsó tagozatos szinten folyik labdarúgó oktatás egyesületi és szülői összefogással, melynek támogatására lényegesebben nagyobb figyelmet kell fordítani.

Reméljük, hogy a mihamarabb így lesz, s az eseményen a polgármester által bejelentett 300 eFt-os támogatás és az 540.500 Ft-os bál nyereség kecsesítő kezdete mindannak a települési szintű együttműködésnek és megbecsülésnek, amitől maga a történet is gömbölyű lesz, mint a focilabda, melyet kívánjuk, hogy sokáig, majd évek múlva a felnőtt Turában is rúgjanak a most már komoly utánpótlást jelentő játékosok. Hisz ahogyan a meghívóban szereplő Rudolf Steiner osztrák filozófus és író gondolatai fogalmazódnak. Két dolgot adjon az ember a gyerekeinek útravalóul: gyökereket és szárnyakat.

Seres Tünde



Tóth M. Imre edző megnyitja a rendezvényt

### KEDVES NÉNIK ÉS BÁCSIK!

Mi még nem igazán tudjuk, hogy milyen módon tudnánk Nektek megköszönni azt a támogatást, amit a szüleink által szervezett jótékonyági bál kapcsán adtatok ahhoz, hogy mi a lehető legjobb körülmények között tanuljunk meg választott és szeretett sportágunk, a foci minden csínját-bíját. Azt hallottuk a felnőttektől, hogy sokszor egy jó szó mindennél többet ér. Éppen ezért most KÖSZÖNJÜK SZÉPEN Nektek a belépő- és pártolójegyek vásárlását, a tombolaajándékokat és minden mást, amit önzetlenül adtatok azért, hogy sikeres legyen az értünk rendezett bál. Ugyan, mi csak az elején voltunk ott, de annyira jól éreztük magunkat, hogy nagyon szomorúak lettünk, amikor szüleink hazacipeltek minket. Másnap a résztvevő felnőttektől is azt hallottuk, hogy roppant jó hangulatban telt az egész éjszakájuk. S hogy sajnálhatja, aki kimaradt! Miközben még egyszer megköszönjük a támogatást, titkon abban reménykedünk, hogy legközelebb is számíthatunk segítségetekre, még akkor is, ha a felnőttektől folytonosan azt halljuk, hogy mostanában nagyon nehéz a gazdaság helyzete. Még annyit ígérhetünk, hogy edzőink, Imre bácsi és Zoli bácsi vezetésével, továbbra is odaadással tesszük a dolgunkat. Reméljük, hogy ezek után Ti is figyelemmel kíséritek eredményeinket, hisz ha tudjuk, hogy sokan odafigyelnek ránk, az plusz erőt ad nekünk.

A 16 fős U11-es csapat és a 14 fős U9-es csapat

Nagyon jó érzéssel tölt el bennünket, hogy ennyi segítőkész emberre leltünk. Bizony jólesik időnként bizonyosságot kapni arra, hogy a közösségnek még mindig nagy összetartó és jövőformáló ereje van. Mindenkinék nagyon KÖSZÖNJÜK! HAJRÁ TURA!

Tóth M. Imre és Sallai Zoltán

Fotó: Csilla Fotó



**Akiknek köszönettel tartozunk az önzetlen segítségért:** A bál főszervezőinek: **Gólyáné Erika, Oszoliné Lívi, Sallainé Szilvi.** A logo, valamint a bál meghívók és jegyek elkészítéséért Seres Tündének. A bálra jegyet váltó résztvevőknek. A tombolajegy vásárlóknak. A pénzübeli támogatást nyújtóknak: Marosvölgyi János, Szendrei Ferenc, Juhász Sándor, Sára Tamás, Dr. Tóth Mária, Benkéné Kiss Andrea, Kurucz Mihály, Rajzinger Mihály, Aqua Fontis Patika, Itron Kft. (Gödöllő), Horák Mária, Diós Ágnes, Lajos János, Kuti László, Vasas András, Csilla Fotó, Lukács István, Varjú Zoltán, Király Gyöngyi, ifj. Diós István, Buborék József, Nagyné Seres Terézia, Dolányi Csaba, Kajtor Péter, Kuti István, Szabó Dezsőné, Sima István, Virágstudió (temetőnél), Fúza bisztró, Kovágó József, id. Gólyai István, Márvány Csempebolt, Kékpáfrány Virágbolt, Oszoli István, Gáspár Istvánné, Pásztor Enikő, Szilágyi Józsefné, Kratochvíl Sándor (Kartal), Hubert Zoltánné, Szilágyi József, Csányi Gábor, Pálinkás Ildikó, Nagyné Kollár Márta, Seres Sándorné, Rác István, Soti Attila, Fülök Lajosné, Sarkok Bútor, Bata István, Nagyné Bata Erzsébet, Kínai Bolt (körforgalomnál), Varjú Autósbolt, Tóth Józsefné, Som Lajosné, Sallai Tamás, Kovács Hajnalka, Szélyes Benzinkút, Nagy Gáborné, Pelenka Pavilon, Kis Andrásné, Fekete Lászlóné, Csapó András, Pató Team Kft., Jenei István, Tóth József, Mácsai Viktor, Liszkai József, Gólyai József Loby, Bomix Benzinkút, Bendzsó Beton, Seres Sándor, Horváth György, Dusa József, Baranyi Miklós. **Tombolahúzáshoz ajándékok felajánlóknak:** Szent András-dombi Vadásztársaság, Demény Étterem, Jázmin Szépségszalon, Tim Sport, Kajtor Péter, Pólió Divat, Sima Ildikó fodrász, Vasúti Vegyesbolt, Vasútállomási Bisztró, Park Presszó, Horák Mária, Sport Presszó, Fortuna Bűfé, Autóalkatrész Bolt, Aqua Fontis Patika, Swing Kisáruház, Eliás Ferencné, Csilla Fotó, Hatályák Optika, 2000Mester Bolt, Kékpáfrány Virágbolt, Kónya ABC, Sára P. Mezőgazdasági Boltja, Lipcsei Söröző, Tamás Patika, Molnárné Bíró Katalin, Kati Virág, Trincsi Totó, Kastély Üzletház, Szilágyi Józsefné, Demény Zöld-ség, Ramszesz Pizzeria, Székely Éva kézműves (Hévízgyörk), Szilka Szalon, Loby Autósbolt, Kedvencek Boltja, Molnár Mónika (Avon), Tóth Mihály virágkertész, Maldrick Autósbolt, Virgancné Bolbás Edina varrónő, Pató Team Kft, Krisztina Lakásfelszerelés, Számítástechnika Bolt, Lakástextil - Zseli Erzsébet, Palócz CBA dolgozó, Király ABC, Király Gyöngyi fodrász, Fantázia Bútorbolt (Gödöllő), Virágtrend (Hévízgyörk), Pepita Pont papírbolt, Tóth Anita lovasoktató, Macskaszem és Horgászbolt, Virganc Fesztékbolt, Babu Virágbolt, Cimbailiband - Unger Balázs, Mogyoródi Zenekar, Némó Ajándékbolt, Gyógynövénybolt, Mariann Angol Ruha Turkáló, Varjú Balázs szülei, Kratochvíl Sándor (Kartal), Tóthné és Somné óvó nénik. **Egyéb ajándékozóknak:** Szilágyi Józsefné Julika és a Többsincs Óvoda és Bölcsőde dolgozóinak az általuk készített mézeskalács focistákat, Gólyáné Erikanak a fellépőknek készített tortáit, Sallai Ritának minden asztali vázába tett virágcsokrait, Sallai Zoliéknak a névre szóló borokat. **A fellépőknek:** Turai Komédiások Szini-Mini csoportja (vezető: Dilignes Károlyné), Jászberényi Viganó AMI turai néptánc tagozata (vezető: Szokolik Szabolcs), Maczkó Ádám - Stand up Comedy. Próbáltunk nagyon figyelni, hogy ne maradjon ki senki a felsorolásból, de előfordulhat, hogy mégsem sikerült. Ezért elnézést kérünk attól, aki szándékunk ellenére esetleg kimaradt.



## Sakk – Fiatal sakkozóink sikereiről

Az április utolsó napján megrendezett 7 fordulós rapid tornával ért véget a Pest megyei egyéni, nyílt, korosztályos sakksorozat. Hagyományosan minden évben sor kerül az öt nagy tornából álló sorozat lebonyolítására, melyben Solymosi László, a Pest megyei Sakkszövetség elnöke főszerepet játszik, vagyis: akinek jelenléte nélkül elképzelhetetlenek ezek a jelentősebb, megyei szintű ifjúsági sakkviadalok! Többnyire Gödöllőn az Erkel Ferenc Általános Iskola adja teremt a megye fiatal sakkozójának küzdelméhez. Elmondhatjuk, hogy a Galgavidéki Sakksbarátok Sportegyesülete szállítja (hathatós szülői segítséggel) a megyénk jó néhány helységéből összesereglett, általában 100 fő feletti létszámmal induló versenyzők 20-25 százalékát. Eredményeinket illetően máris megemlítenék a 8 éves (és tehetséges) Abért Márton nevét, aki végig nagy harcot vívott a jobbnál jobb helyezésekért, s többször is sikerült a dobogó legfelső fokára lépnie. Az utolsó fordulóig nyílt volt a küzdelem, s az összeadódó pontszámok végül is Marcinak bronzérmét hoztak az összetett versenyben. Egyébként „kollegája” a szintén tehetséges Reményi Kristóf (Hévízgyörk) nyerte az aranyat, így nagy örömeinkre egyesületen belül dőlt el sportszerű játékkal az első és harmadik helyezés sorsa. Ennek a korcsoportnak a leányai is jól küzdöttek, így a hévízgyörki Darabont Eszterke csípte el az aranyérmét. Ugyancsak itt kell megemlítenünk a diákolimpia megyei döntőjén szereplő három turai, alsó tagozatos, ügyes sakkozónk nevét, akik egy-egyazon csapatban, a Hevesy György Általános Iskola csapatában állhattak a dobogó harmadik fokára. Az egyre rutinosabban játszó Zséli testvérpár (Bence és Matyi) mellett Burda Barna is igen jól teljesített ezen a tornán, s valljuk be: csupán 2 ponttal kellett volna többet hozniuk, hogy bejussanak az országos döntőbe. Mindez sikerült az ugyancsak alsó tagozatos hévízgyörki leánycsapatunknak (Horák Vanda, Juhász Flóra, Tóth Nikolett), akik az országos döntőben (is) olyan jól szerepeltek, hogy azt simán megnyerték, ráadásul elképesztő fölényrel. Mindenképp szólnom kell Tura legfiatalabb sakkozójáról, akik a kis elsős, de már harcedzett Zséli Matyival szemben még csak az idén szálltak először „ringbe”. Egyikük, az igen tehetséges Tordai Miksa úgy „robbant be” a megyei sakkéletbe, hogy élete első versenyén, s mindjárt a diákolimpia megyei döntőjében az elérhető 7 pontból 5 pontot gyűjtött, s kis híján dobogós helyezés ért el. Ez nem akármilyen „rajt” egy sakkozó esetében, s a szintén jól játszó apukának, Lászlónak is szerepe van ebben. Hiszen apa és fia odahaza is gyakorta megvívják csatájukat (már mint a sakktablán!), s az ilyesmi sokat nyom

a latban a kis Miksa harcos játékát dicsérendő. És abban is biztos vagyok, hogy a nemrégiben elhunyt nagypapa, Tordai László, aki nagy szerelme volt a sakkjátéknak, most rendkívül büszke tudna lenni kis unokájának bravúros teljesítményére. A másik kiselő tehetséges sakkozónk, Újvári Lajos, akinek igen jó szereplésében szintén „ludas” a sakkozó apuka. Lajos, aki az egész megyei mezőny legfiatalabb versenyzője, hiszen alig 7 éves, rendkívül érzékeny a kezdőknél bizony gyakrabban elő-előadódó vereségekre, de igen hősiiesen viseli azokat, s ez önmagában jó jel. A másik nagyon jó jel, hogy az eddigi három versenyén általában 50 százalék körüli teljesítményt nyújtott, s ne feledjük, a sakksorozatok győztesei csak igen ritkán produkálnak 100 százalékot, mert a bajnoki címhez általában elegendő a 80-85% körüli teljesítmény. Lényegében csak gratulálhatunk Lajos és Miksa igen jó szerepléséhez, s remélhetőleg lesz folytatása ennek a jó kezdésnek mindkettőjük esetében. Végül itt szeretném megköszönni a szülők lelkes hozzáállását, hiszen az Abért házaspár, a Burda házaspár, a Nagy-Tóth házaspár, a Steyer házaspár, Tordai László, az Újvári házaspár, a Zséli házaspár segítségével nem igen tudnánk megoldani gyermekeink oda-visszazállítását és felügyeletét. Ezzel együtt a Zséli házaspár által helyszíneken készített fotókat is gyakran láthatják, akik honlapunkra (www.gvse.fw.hu) néha rákattintanak. Felnőtt csapatunk veterán játékosa, László Béla is évek óta besegít gyerekversenyzőink fuvarozását illetően, amit természetesen neki is ezúton szeretnék megköszönni. *tóthmáté*

## Karate

A Guttman DOJO SE Kyokushin Karate csapata sikeresen teljesítette az első övvizgát és jelenleg a júliusi edzőtáborba készülnek, ahol szintén lesz lehetőség vizsgára.



## OLVASÓI LEVELEK



## Kérelem

A Tura 2003 Civil Egyesület azzal a kéréssel fordul a turai önkormányzathoz, hogy részünkre egy közösségi pihenőpark megalakítását és egyéb sport- és kulturális rendezvények lebonyolítására alkalmas területet biztosítani szíveskedjenek. Az önkormányzat tulajdonában van egy utcának titulált földes mély terület, amely évtizedek óta a telep közepén hulladék és elhullott tetemek lerakójaként is működik. Bozótos végtelenül magára hagyott gazdátlan, mocsaras terület. Itt nincs semmiféle vízelvezető árok, sem közvilágítás, és az év felében még gyalogosan sem lehet közlekedni rajta. Ezt szeretnénk a turai polgárok használatára alkalmassá tenni. A turai újtelep kialakításakor nem vették figyelembe a közösségi sport, kulturális és pihenőterület iránti igényeinket. Így akinek nincs havonta több ezer forintja, de szeretné szervezett körülmények között tudni gyermekét, annak gyermekei kiszorulnak a turai sportpályáról is, gyerekeinknek utcán kell játszani, de innen is elzavarják őket a betört ablakok és színezett homlokzatok miatt. 2010 novemberében a telep mellett határban focizó, 8-12 éves gyerekeket a turai mezőőr zavarta hazájáig, szerencsére felnőttek ezt nem látták. Az iskolában szervezett csapatokban is csak mutatóban vannak cigány gyerekek, a többiek csak irigykedve né-

zik őket. Ezeknek is szeretnénk szervezett körülmények között sportolási lehetőséget biztosítani. Sokkal kevesebb lesz a rossz útra térő, csellengő, cél nélkül téngfergő gyerek. Most ez az önkormányzat helyrehozhatja az előző szocialista önkormányzat hibáját. Kérjük hivatalunkat, hogy a civil egyesületünk gondozására adják át a területet, vagy mint tulajdonos, utcaként tegyék rendbe és folyamatosan gondozzák a területet.

Ezt a kérelmet adtuk be önkormányzatunknak, amit polgármesterünk és jegyzőnk is nagy szimpátiával fogadott. A leendő grund alapításának támogatására megkerestük a tatai edzőtáborba készülő labdarúgó válogatottunkat. A Turai Sportland tulajdonosa, Tóth M Imre által felajánlott focilabdát az egész csapat ellátta névjegyével, szövetségi kapitányunk reményét fejezte ki, hogy hamarosan részt vehet ennek felavatásán. A terület bejárásakor helyszínre kikerülő polgármesterünket a szomszédok ellenkezése fogadta. Ez számunkra érthetetlen, hisz miért jobb nekik egy elhanyagolt terület mellett élni, mint egy gondozott bekerített szomszédos telek. Meggyőződésünk, hogy egy jobb minőségű élet megéléséhez szüksége volna a turai telepnek egy ilyen helyre, a mostani május 1-re, a turai cigány önkormányzat által rendezett anyák napi ünnepségre, amelyen tehetséges és már

befutott zenészek és versmondók is felléptek, nagyon sok anya és nagymama is szívesen elment volna. Így csak egy nagyon szűk réteg láthatta a műsort, de a telep közel 1500 lakosa nem élvezhette azt, pedig cigány önkormányzatunk mindenki nevében funkcionál. Mi, bár szomorúan, de a helyzetet tudomásul vettük, álmunkat nem adtuk fel és más hol fogjuk megvalósítani elképzelésünket. Tiszta szívből köszönjük hivatalunknak, Polgármesterünknek, Jegyzőnknek és Tóth M. Imrének a hozzáállását ügyünkhez és reméljük, hogy egyszer gyerekzsivajtól hangos grundfocipályán játszhatnak még a turai cigánytelep gyerekei.

*Radics István - elnök.*  
Tura 2003 Civil Egyesület

## Türelem

Kedves Olvasók!  
Köszönettel vesszük a szerkesztőségünkbe küldött közéleti és helytörténeti vonatkozású leveleket, fotókat, melyeket terjedelmi okok miatt érkezésük ill. megválaszolásuk sorrendjében folyamatosan közlünk. Türelmüket és megértésüket köszönjük.

Üdvözlettel:

*Seres Tünde*  
felelős szerkesztő





# CUKORBETEGSÉG-DIABÉTESZ

*Nevének jelentése leírja a betegség tüneteit: gyakori nagy mennyiségű cukortartalmú vizelet. Cukorban a hasnyálmirigy inzulintermelése csökken, vagy leáll.*

Hasnyálmirigy: Külső elválasztású mirigyként (váladéka a bélbe ömlik) sokféle emésztőnedvet termel, belső elválasztású mirigyként (váladéka a vérbe ömlik) inzulint és egyéb hormonokat termel.

Inzulin: Hormon, ami segíti a cukor bejutását a sejtekbe. Hiányában a cukor a vérben marad, a sejtek „éheznek” a szervezetnek nincs energiaforrása, és a cukor a vizelettel eltávozik.

## A cukorbetegség típusai:

- 1-es típusú: Főleg a gyermek és serdülőkor betegsége. Elpusztulnak az inzulintermelő sejtek. A beteg csak napi inzulinpótlással élhet szövődménymentesen (tabletta, injekció).
- 2-es típusú: Felnőttkor betegsége, sokáig tünetmentes. A cukorbetegség genetikailag örökölhető (hajlam), de nagyban hozzájárul a helytelen táplálkozás, az elhízás és a mozgásszegény életmód.

Az egészséges ember vércukorszintje: 5-6 millimol/l alatt van (éhgyomor esetén). A cukorbeteg ember vércukorszintje: 7 millimol/l felett van.

## A betegség tünetei:

- állandó szomjúságérzet, fokozott folyadékigény
- sok vizelet

- szájszárazság, acetonos lehelet
- fogyás, állandó fáradtság
- hányinger, hányás
- bőrviszketés, gombás bőrfertőzés
- lábikragörccs, látászavar
- nehezen gyógyuló sebek
- potencia és menstruációs zavar

Legnagyobb trauma, ha gyermek a beteg. Az állandó vércukormérés, a szénhidrátanyag számolgotás, a család táplálkozási szokásainak átalakítása: embert próbáló feladat. Az egész családot támogatni kell, célzott diabéteszes pszichológia szakrendelésen. (Az országban egyedül a Budai Gyermekkorház végzi.) A rendszeres odafigyelés következményeként a cukorbeteg gyermek fegyelmezettség, elfogadóbb, nyitottabb lesz, jobban betartja a szabályokat. Felnőtt kori cukorbetegség esetében a rendszeres pontosság, tünetmentes teljes életet engedélyez.

## Feladatok:

NORMÁLI TESTSÚLY FENNTARTÁSA! Kiszámítása: **Testtömeg index BMI (Body Mass Index)** által.

- BMI Kiszámítása: A kg-ban mért testsúlyunkat elosztjuk a testmagasság méterben mért négyzetével. Pl.: Egy 55 kg-os 162 cm magas nő esetében  $55/1,622 = 20,95$
- BMI értékek:
 

18,5 alatt	SOVÁNYSÁG
18,5-24,9	NORMÁL TESTSÚLY
25-29,9	TÚLSÚLY
30 felett	KÓROS ELHÍZÁS

Törekedjünk az ideális testsúly elérésére. Szükséges a rendszeres mozgás: séta, gyakorlat, kerékpározás, sport, úszás, futás.

**DIÉTÁS ÉTREND**, megfelelő táplálkozás.

- Kevesebb finomított fehér cukor: a hasnyálmirigy a cukor feldolgozásához nagydózisú inzulint termel – kiemerül, és elhízást okoz.
  - Sok gyümölcs-cukor helyett méz fogyasztása: lassabban emeli a vércukrot, kevesebb is elég belőle. Figyelem a méz értékes hatóanyagai, hő hatására bomlanak, ne tegyük forró teába sem.
  - Mesterséges édesítőszer használata: szacharin, ciklamát, aszpartám stb., nem jelentenek energiát a szervezetnek, nem befolyásolják a vércukorszintet, nem fokozzák az inzulinigényt.
- INZULINPÓTLÁS esetén a legmodernebb mód: öninjekciózás. Tollszerű (pen), vékony tű juttatja a bőr alá az inzulint. Van már „memóriás” változata is, megjegyzi az utolsó inzulinadagok paramétereit.

## Kezeletlen cukorbetegség szövődményei

- látóideghártya károsodás – vakság
- veseszövődmények
- idegrendszer károsodás
- diabéteszes lábamputáció, kis- és nagy erek tönkremennek
- nem gyógyuló sebek
- kóma, agyvérzés
- szívinfarktus
- impotencia

Az EGY CSEPP FIGYELEM ALAPÍT-VÁNY a cukorbetegséggel foglalkozik. Az alapítvány hiteles emberek tapasztalatait felhasználva kínál útmutatást, melyeket figyelembe véve hosszú és tünetmentes életet élhetünk. Legyen így!

Lendvai Mártonné

## AZ IDEJÉBEN FELISMERT MELLDAGANAT GYÓGYÍTHATÓ!

A korai felismerés eszköze a mammoográfias szűrővizsgálat. A Turán lakó 45-65 éves nők, akik utolsó mammoográfias vizsgálata óta eltelt két év, meghívólevelet kapnak, amin szerepel, hogy mikor várják őket a **Flór Ferenc Kórházban** (2143 Kistarcsa, Semmelweis tér 1. tel.: 06-28/507-126) vizsgálatra.

**VEGYEN RÉSZT ÖN IS A MAMMOGRÁFIÁS SZÜRŐVIZSGÁLATON! A SZÜRŐVIZSGÁLAT TÉRÍTÉSMENTES.**

### INFORMÁCIÓ:

Budapest Főváros Kormányhivatala  
Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve  
Tel.: 06-1-465-3823

**A LEHETŐSÉG ADOTT! ÉLJENEK VELE!  
2011. június 8-17.**

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy Tura városban  
**2011. AUGUSZTUS 2-18-IG**

## TÜDŐSZÜRÉST tartunk!

### A TÜDŐSZÜRÉS HELYE:

Tabán úti Általános Iskola épülete

**A vizsgálat ideje naponta:** Hétfőn, Szerdán: 12-18 óráig

Kedden, Csütörtökön, Pénteken: 8-14 óráig

**A TAJ-KÁRTYÁJÁT MINDENKI HOZZA MAGÁVAL!**

**A tüdőszűrés 18 éves kortól ajánlott!**

Mindenkinek saját érdeke, hogy betegségét idejében felismerjék és gyógyítsák!



# GRAFIT PAPÍR-ÍRÓSZER

Új helyen, megújult szolgáltatásokkal várjuk!

- **COLOP** Bélyegzőkészítés **1 munkanap alatt**
  - Névjegykártya készítés akár **1 órán belül**
    - Laminálás A/3-as méretig **AZONNAL**
    - Spirálozás 480 lapig **AZONNAL**
    - Fénymásolás 5 Ft-tól
      - Faxolás
  - Tintapatronok, tonerek forgalmazása

## ISKOLAKEZDÉSI AKCIÓ

(2011. június 1. - augusztus 31.)

**I. osztályosok kedvezménye a teljes tanszercsomagra 10%**

**II.-VIII. évfolyam füzetsomag kedvezménye 10%**

**Ezen felül közel 100 termék akciós árával segítünk pénzt megtakarítani!**

## Bélyegzőkészítés AKCIÓ

4 soros szövegbélyegző  
~~3490.-~~ 2690.- (ÁFA-val)

5 soros szövegbélyegző  
~~3760.-~~ 2890.- (ÁFA-val)  
(érvényes: 2011. június 1-19.)

## Háztartási papír AKCIÓ

WC Papír 1 rétegű 4 tek.  
99.- (ÁFA-val)

WC Papír 1 rétegű 8 tek.  
219.- (ÁFA-val)

WC Papír 1 rétegű 20 tek.  
599.- (ÁFA-val)

WC Papír 3 rétegű 24 tek.  
illatos 1290.- (ÁFA-val)  
(érvényes: 2011. június 1-30.)

**2194 Tura, Bartók Béla tér 4. (a piactéren a Gyöngy Ruházlet helyén)  
06-28-467-404 [www.grafitpapier.hu](http://www.grafitpapier.hu)**

## ANGOL NYELVTANÍTÁS a nyári szünetben!

**JÚNIUS KÖZEPÉTŐL, AUGUSZTUS KÖZEPÉIG.**

Kezdő, haladó és felsőfokú szinten.

Egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás, heti 4-5 alkalommal.

**Telefon: 06-20-435-6688**



Kartal – Aszód – Tura – Gödöllő – Budapest

## AUTÓSISKOLA

Járművezetői tanfolyamok indulnak

MINDEN HÓNAP ELSŐ HÉTFŐJÉN:

Aszód, Kondoros tér 6.

MINDEN HÓNAP ELSŐ KEDD JÉN:

Budapest XIV. (Stadionok), Tábornok utca 12.

**GYAKORLATI VIZSGÁK GÖDÖLLŐN!**

**06 70 70 89 320**

*Dr. Boros Andrea*  
ÜGYVÉDI IRODA

**AZ ALÁBBI JOGTERÜLETEKRE SZAKOSODOTT  
KOLLÉGÁKKAL VÁRJA ÜGYFELEIT:**

### Társasági jog

(alapítás, módosítás, végelszámolás, felszámolás, átalakulás)

### Ingtatlan jog

(adásvétel, ajándékozás, telekalakítás, társasház alapítás-módosítás, stb.)

### Polgárjogi szerződések

(tartási, életjáradéki, öröklési, stb.)

### Biztosítási és kártérítési jog

(jogi képviselőt hibás teljesítéssel kapcsolatos, szerződésszegésből és szerződésen kívül okozott károkból eredő igényperekben stb.)

### Adójog, adótanácsadás

### Munkajog

(munkaügyi perek, munkáltató és munkavállalói képviselő)

### Családjog

(házassági bontóper, tartásdíjjal, gyermekelhelyezéssel kapcsolatos perek, stb.)

### Társadalmi szervezetek joga

(alapítvány, egyesület, szövetség)

### Büntető és szabálysértési jog

### Kintlévőségek kezelése

(fizetési felszólítások, fmh, végrehajtási lapok, végrehajtási záradékok, inkasszó, végrehajtási eljárásban adós és végrehajtást kérő jogi képviselő stb.)

H-2100 GÖDÖLLŐ, BAJCSY-ZSILINSZKY UTCA 34.

TEL.: (28) 413 537, (28) 527 165, FAX: (28) 527 167

**WWW.DRBOROSANDREA.HU**







# GÉZENGÚZ BABABOLT

KÖLTÖZÉS UTÁN ÚJRA MEGNYITOTT!

Cím: Tura, Vácszentlászlói u. 58.

Tel: +36-70-204-81-57

Nyitva: H 9-13; K-P 9-13, 14-18; Szó 8-13

www.gezenguz.boltaneten.hu

- KÖLCSÖNZÉS (csecsemőmérleg, légzésfigyelő, szívhanghallgató)
- BABAFELSZERELÉS(cumisüveg, kiságy, babakocsi, komp, játék...)
- BABAKELENGYE (ágynemű, pólyahuzat, textilpelenka, kifogó...)
- GYERMEKRUHÁZAT (alkalmi és utcai egyaránt, 152-es méretig)
- BÉBIRUHÁZAT (koraszülött méretekben is nagy választékkal)
- BABAKOZMETIKUM (pelenka, popsitörő kedvező áron)
- KISMAMARUHÁZAT (nadrágok akciós áron!, szoptatós melltartók...)

**AKCIÓ!** MAGYAR TERMÉKEK!  
CIPŐKIÁRUSÍTÁS FÉLÁRON!  
AMÍG A KÉSZLET TART!



## PAPÍR-ÍRÓSZER, NYOMTATVÁNY ÜZLET

A megszokott papírárak, író- és irodaszerek, szolgáltatások mellett tovább bővítettük termékeink és szolgáltatásaink körét.

Kellemes környezetben, barátságos kiszolgálással várjuk kedves vásárlóinkat!

## ÚJDONSÁGAINK

- Színes fénymásolás és nyomtatás A4-es méretig. Fekete-fehér fénymásolás A3-as méretig
- Egyedi ajándékok készítése 2-3 nap alatt (gravírozott fa bortartó doboz; fényképes falóra, póló, nyakkendő, mobiltelefon tartó; gravírozott kulcstartó)
- Esküvői meghívók, vendégkönyvek, fotóalbumok
- Partikellékek

## PEPITA PONT – PONT ÖNNEK!

Pepita Pont – Papír-írószer, nyomtatvány üzlet  
2194 Tura, Tabán út 42.

Tel/Fax: 28/466-047; pepitaworld@invitel.hu

HÁZ ELADÓ Turán a Munkácsy utcában. 2 szoba összkomfort (gáz, 3 fázis, csatorna). Érd: 06-20/358-68-69

MOSÓGÉP ELADÓ. Használt, de üzemképes. 06-28/468-027

## HÁZIORVOSI RENDELÉSI IDŐK VÁLTOZÁSA

Tájékoztatjuk a Tisztelt Lakosságot, hogy 2011. május 2-től a háziorvosok rendelési ideje az alábbiak szerint VÁLTOZOTT:

- DR. VÉSZI ZSUZSANNA: Kedd 12.00-16.00 helyett 14.00-18.00
- DR. DULISKOVIČ TIBOR: Szerda 12.00-16.00 helyett 14.00-18.00
- DR. BAKA GYULA: Szerda 12.00-16.00 helyett 14.00-18.00
- DR. IVÁN CSILLA: Csütörtök 12.00-16.00 helyett 14.00-18.00

# TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10		M		11
12				13		14	
15		16		R		N	17
18					19	20	
21		22		23			
24	25	26		L	27		
28		29	30			31	
32						33	

**VÍZSZINTES 1. 115 éve, 1896. június 7-én született és 1958. június 16-án végezték ki. 9. A Szentlélek igéje (pl. Pünkösdkor). 12. Politikai szervezet. 13. Luxemburg, Norvégia autókön. 14. Részből ráenged (!) 15. A csodák csodája! 16. Költő (János). A függőleges 10. készítette pesti és nagykörösi szobrát. 18. Vegyjele: Rn. 19. ... de Janeiró. 21. Fél Ottó (!) 22. Nemzeti Bajnokság. 23. Vasz iszt ...? 24. Svéd és vatikáni autók jele. 26. A függőleges 10. keresztnéve. 28. Popénekes (Sarolta) 32. Nyelvjárás. 33. Rövid libahang.**

**FÜGGŐLEGES 1.** Égítést. 2. Függséget, túlságos tiszteletet jelző magatartás. 3. Miskolctól 50 km-re, Encstől északra fekvő falu., azonos nevű patakkal. A lillafüredi kisvasút végállomása. 4. Ittrium. 5. Szigetország Grönland és Skócia között. 6. 136 éve, 1875. június 6-án született német író (Thomas) . 7. Sugár. 8. Utazásra csomagolt étel. 10. 155 éve, 1856. június 20-án született szobrász. 11. Páratlan leánya (!) 15. Település Veszprém megyében. Itt született id. Antall József. 19. Svájcban eredő és Hollandiában az Északi-tengerbe ömlő folyó. Partján tk. Bazel, Bonn, Köln. 20. 1947-ben alapított nemzetközi szabványügyi szervezet. 25. Ádáz. 27. Bankjegykiadó automata (röv.) 29. Gyakori kínai név. 30. Néma malom (!) 31. Állami Gazdaság.

### Beküldendő a V1., V16., V.26., F6., F10. sorok megfejtése!

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk július 7-ig. Májusi rejtvényünk helyes megfejtése: V. 1. Ajtós. 12. Dürer. F. 1. Anyák napja. 7. Nürnberg. A szerencsés nyertes: **Horváth Jánosné, Tura, Zsámboki út 78.** Gratulálunk! Nyereménye egy 2.500 Ft értékű COOP ajándékutalvány, melyet az értesítést követően személyesen vehet át a művelődési házban.

### LAPZÁRTA: JÚLIUS 22. AZ ÖSSZEVONT SZÁM KÖVETKEZŐ MEGJELÉNÉS: AUGUSZTUS MÁSODIK HETÉBEN.

A megjelenés napja a lap internetes változatának felkerülése a www.tura.hu honlapra, majd a megjelenéstől számított 4 munkanapig tart a nyomtatott újság terjesztése a Magyar Posta által.

## TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levelőcím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálkás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: Rosental Kft.

E-mail: turaihirnap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a Rosental Kft. nyomdaüzemében Gödöllőn. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomtatott változat ISSN 2061-4063, Online változat ISSN 2061-4071  
www.tura.hu